

Jelentős beruházások kezdődnek városunkban

Kiemelt projekt a többfunkciós csokalyi kulturális központ felépítése

Számottevő beruházások kezdődnek Székelyhídon a Fejlesztési, Közigazgatási és Közmunkákért Felelős Minisztérium jóvoltából. Cseke Attila tárcavezető elmondta, hogy „a szülőföldön való boldogulás prioritás az RMDSZ számára, olyan településeket építünk, ahol jó élni. A minőségi oktatást támogatjuk, korszerű, jól felszerelt iskolákban, ezért tartjuk fontosnak Székelyhid iskolájának felújítását.”

A tervek között szerepel a jelenlegi **városi kis iskola felújítása**, mely az elemiseknek biztosít helyet. A felújítás az épület külső részét fogja rehabilitálni (tetőcsere, ablakok, külső tatarozás). Mindez által energiatékonyabbá teszik az épületet, illetve természetesen korszerűsítik majd az iskolai felszereléseket is.

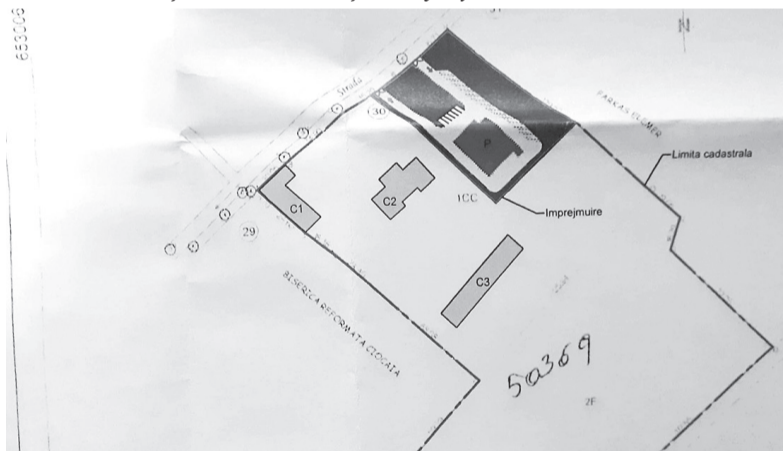
További fejlesztés Székelyhídon az **utak aszfaltozása** lesz. A városunkhoz tartozó településeken, Érköbölkúton, Érolasziban és Csokalyon is felújítják majd az utakat és a járdákat.

Egy másik beruházási terv a **csokalyi kulturális központ építése** lesz, mely szerepét tekintve több funkciót is betöltene. Többek között teret biztosítana a különböző kulturális rendezvények befogadására, és ha az adott esemény megkövetelné az ételek felszolgálatát, akkor helyben biztosítható lenne azok elkészítése és tálalása. Annak érdekében, hogy sokoldalú szerepét betöltsen az épület, természetesen minden szükséges eszközzel fel lesz majd szerelve.

SZYÁRTÓ JÓZSEF LÁSZLÓ

Fontosnak tartja Cseke Attila fejlesztési miniszter a székelyhídi tanintézmény külső felújítását

Még tervrajz. A sokoldalú csokalyi kulturális központ megvalósítás előtt áll

Érmelléki a legaktívabb határon túli tanár

Büszkék lehetünk Cservid Levente biológianarra (képünkön), aki a Zöld Tündérdíjat vette át, mint a határon túli legaktívabb tanár a Fenntarthatósági témahéten április 19-én. A Petőfi Sándor Elméleti Líceum oktatójának járó elismerés mintegy köszönet azon tanárok számára, akik a programot sikeresen eljuttatják a diákoknak. Cservid Levente, miután sikeresen pályázott a meghirdetett képzésre, a szakértői rész mellett a háttér-szervezői munkában is kivette a részét, és a versenyek során sikerre vezette diákjait. Elmondta, miután elektronikus úton értesítették, hogy ő nyerte a Fenntarthatósági Témahét Zöld Tündérdíját, mint a határon túli legaktívabb tanár, nagyon meglepődött és megilletődött, természetesen nagy megtiszteltetésnek élte meg mindezt. Ezúton is gratulálunk neki a díj elnyeréséhez.

Az idén Magyarországon hatodik alkalommal megszervezett Fenntarthatósági Témahét április 19. és 23. között zajlott le. A rendezvény fővédnöke Áder János magyar köztársasági elnök volt. A témahét egy olyan nyílt program, mely célját tekintve arra hivatott, hogy a még iskolás korban fogékony fiatalságnak felhívja a figyelmét a környezetvédelemre és a klímaváltozás minden aspektusára, hiszen a gyermekek nem csak érintettek lehetnek, hanem azok is – akik később sikeres lépéseket tudnak tenni a Föld megővése érdekében. A program valamelyest hasonló a nálunk Romániában működő Iskola másként elnevezésű projekthez. A Fenntarthatósági Témahét közel egy egész évet átölelő tevékenység, és tavaly volt az első alkalom, hogy a program bizonyos részei a határon túliak számára is hozzáférhetővé váltak – pontosabban két versenyszám, amelyek a ZöldOkos Kupa és a Mesélnek a fák elnevezést viselik.

SZ. J. L.

Kárpótlást igényelhetnek a hadi- és politikai foglyok gyermekei

Az 1990/118. számú törvény, valamint az azt módosító 2020/232. számú jogszabály értelmében az 1945. március 6. után politikai indokok miatt üldözött, bezárt, deportált személyek gyermekei is pénzbeli, havonta folyósítandó kárpótlást kaphatnak a román államtól.

Az igényléshez szükséges iratok:

- típuskérvény (igényelhető a székelyhídi polgármesteri hivatal szociális osztályán);
- személyazonossági igazolvány;
- saját felelősségre kiállított nyilatkozat;
- születési anyakönyvi kivonat;
- házassági anyakönyvi kivonat (a nevét megváltoztató hölgyek esetében);
- bizonyító okiratok – azon kérelmezők esetében, akik politikai üldözöttek voltak (a rendelet alkalmazására létrejött bizottság határozata – amely az 1990/118. számú törvény alapján megállapítja a kérelmező politikai üldözésének minőségét; kártalanítási utalvány stb.).

A kérelmező szülője politikai üldözésének igazolásához szükséges dokumentumok:

- halotti anyakönyvi kivonat;
- az 1990/118. törvény alkalmazására létrejött bizottság határozata, amely kimondja a kérelmező szülőjének politikai üldözését (adott esetben);
- olyan dokumentumok, amelyek igazolják, hogy a kérelmező szülője/szülei a politikai üldözés egy vagy több helyzetében voltak, az 1990/118. számú törvény 1. fejezetének (1) és (2) bekezdése alapján: bírósági ítélet, szabadságlevél, katonakönyv, internálási határozat, munkakönyv, igazolások, kényszerköltöztetési vagy kötelező lakóhely kijelölési dokumentumok stb.

A dossziék összeállításában a székelyhídi polgármesteri hivatal szociális osztályán Kovács Cristina segít az önkörművek. Keressék bizalommal hétköznapokon, munkaidőben.

SZÉKELYHÍD VÁROSVEZETÉSE

Elindult az együttműködés a felzárkóztatásért

Nyitókonferenciát szervezett az Ér Hangja Egyesület március 26-án a múzeumban annak a hároméves együttműködésnek a hivatalos elindítására, amelyet Székelyhíd városvezetése, mint nyertes pályázó, a Petőfi Sándor Elméleti Líceum mint kedvezményezett és az említett egyesület mint partnerszervezet valósítanak meg. A programsorozat *A szegénység és társadalmi kirekesztettség által veszélyeztetett személyek számának csökkentése Székely-*

hid városperemre szorított közösségeiben elnevezést viseli, amely már önmagában is tükrözi a program fő küldetését.

A Norvég Alap által támogatott közreműködés célja, hogy növelje a hozzáférési és részvételi lehetőséget az oktatásban a roma gyerekek részére egy vonzóbb tanulási folyamat során, amely a legmodernebb módszerek segítségével fog megvalósulni. Emellett a projekt az egészségügyi szolgáltatások javítására, illetve a romák társadalmi beilleszkedésével szemben bármely hátrányos megkülönböztetés elleni küzdelemre összpontosít – osztotta meg a cselekvési terv célkitűzéseit Füzesi Mónika projekt-koordinátor a megjelentekkel.

Tavaszi héj-alá oltás

A héj-alá oltás módszerét a gyümölcsfaalanyok tavasszal történő nemesítésére szokták alkalmazni, tehát a tavaszi oltások közé sorolhatjuk.

Mikor az idő elkezd felmelegedni, a gyümölcsfákon megjelennek az első leveles hajtások és beindul a nedvkeringés, akkor lehet elvégezni a héj-alá oltást. Ekkor a gyümölcsfaalany „könnyen adja a héját”, vagyis a kéreg könnyen felválí. Az utóbbi évek változó, szélsőséges tavaszi időjárási körülményei miatt a héj-alá oltást április elejétől kezdődően egészen május végéig elvégezhetjük.

A héj-alá oltás esetében az a fő szabály, hogy a beoltandó alanyunk vastagabbnak kell lennie az oltóvesszőnél. A másik fontos szempont az, hogy az alanyban már be kell indulnia a nedvkeringésnek, „könnyen kell adnia a héját”, míg az oltóvesszőnek nyugalmi állapotban kell lennie.

A héj-alá oltáshoz a téli fagyok előtt megszedett és helyesen tárolt oltóvesszőket kell használnunk. Mikor a pincéből vagy hűtőszekrényből elővesszük az oltóvesszőket, ellenőriznünk kell, hogy nincs-e megráncosodva a kéreg, mert az bizony a kiszáradás jele. Ha az oltóvessző belső része foltos, akkor fagykár érte, az sem jó, ha már megindult kihajtani. Az ilyen

oltóvesszők nem alkalmasak az oltáshoz, mert nincs esély rá, hogy az oltásunk sikeres legyen.

A héj-alá oltás lépései:

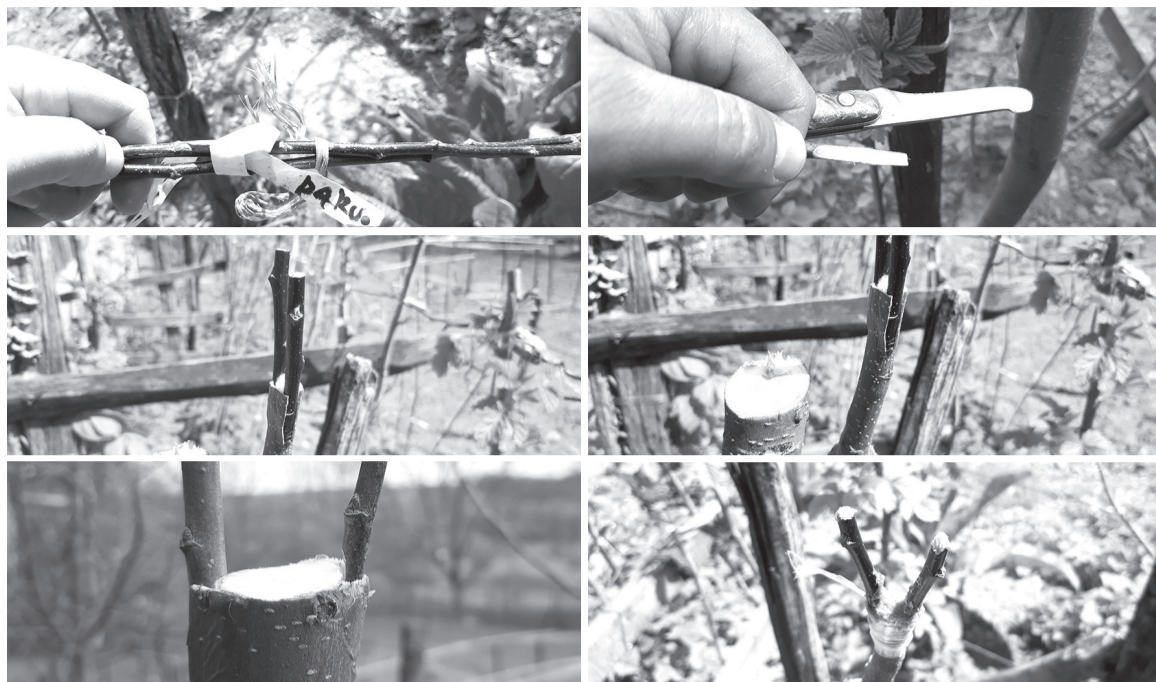
1. Az első lépés tehát a héj-alá oltás esetében, hogy ellenőrizzük, az oltóvesszőnk alkalmas-e az oltáshoz. Ha úgy találjuk, hogy az oltóvesszőnk ép, akkor egy metszőolló segítségével az oltóvessző alsó és felső végét levágjuk és eltávolítjuk.

2. Ezután az alanyt is ki kell választanunk, amelynek vastagabbnak kell lennie a nemes oltóvesszőnél. A vad alany törzsét vagy ágát (ha koronába szeretnénk oltani) egy fűrész vagy éles kés segítségével ferdén simára vágjuk.

3. Ezt követően az oltóvesszőnket két-háromrügyesre vágjuk, majd pedig az alsó rügy alatt egy metszőollóval egész hosszan, ferdén elvágjuk egy oltókés segítségével.

4. Az alany kergét egy oltókés segítségével fentről lefelé, függőlegesen kissé bevágjuk ott, ahol az oltást el szeretnénk végezni. Ennek a bevágásnak körülbelül olyan hosszúnak kell lennie, mint az oltóvesszőn vágott metszlap. Ezután az alany kergét a bevágásnál kissé felfeszítjük jobbra és balra az oltókés segítségével.

5. Az oltóvesszőt az alany kerge alá toljuk úgy, hogy az oltóvessző metszlapján a zöld háncsréteg, a kambialis szövet és az alany kergé-

A héj-alá oltás mozzanatainak (balról jobbra, fentről lefele) a sikerességről két hét elteltével megbizonyosodhatunk

nek belső oldalán található háncsréteg érintkezzen. Itt fog létrejönni a forradás.

6. Az oltásunkat rafiával, szigetelőszalaggal vagy speciális oltószalag segítségével rögzítjük, vagyis szorosan többször áttekerjük és bekötözük.

7. A nyílt sebeket oltógyantával bekenjük, azért, hogy a kambium forradását elősegítsük és megakadályozzuk a kiszáradást.

A héj-alá oltás esetében is fontos néhány higiéniai szempontot betartanunk, mert a helyes oltási technika mellett ez is hozzájárul az

oltás sikeréhez. Nem ajánlott az oltóvesszőn vágott metszlapot, vagy az alanyon ejtett sima vágást kézzel vagy más eszközzel megérinteni, hiszen ekkor a növény élő része előtárol és ez a felület bizony igen érzékeny és sérülékeny, akár csak egy emberi testen vágott nyílt seb. Az oltáshoz használt eszközöket – mint például a metszőolló kése vagy az oltókés – is ajánlatos alkohollal lefertőtleníteni.

Ha jól dolgoztunk, akkor az oltásunk sikerességéről körülbelül már két hét elteltével megbizonyosodhatunk, hiszen az oltásunk jó esetben ki fog hajtani.

A beoltott alanyról a kihajtott vadhajtásokat ajánlatos időnként eltávolítani, mert így az alany inkább azokat fogja táplálni és nevelni, nem pedig a beoltott nemes ágat. Ha erről nem gondoskodunk, akkor nagy az esély rá, hogy az oltásunk el fog halni.

Kívánok mindenkinek eredményes tavaszi munkát és sok szerencsét az ideai terméshez!

ANTAL JÓZSEF falugazdász

Irodalom: Jeszenszky Árpád: *Oltás, szemzés, dugványozás*, Mezőgazdasági Kiadó, Budapest, 1968

A Szómiszó Együttes zenéje csendült fel az épülő népművészeti táborban

Az együttes legutóbbi, megzenésített verseket tartalmazó albumát (*Az eget, a földet nézzétek*) különböző helységek templomai-ban mutatta be

Zeneszó csendült a hegyközszentmiklósi református templomkert szomszédságában lévő telken, verőfényes napsütötte délelőttön, március utolsó szombatján. A három éve alakult Szómiszó Együttes próbált a Hegyközszentmiklósi Népművészeti Egyesület épülő táborában. Régi álom megvalósulása körvonalazódik itt, Hegyközszentmiklóson – meséli csillogó szemmel Hercz Vilmos, a Debreceni Népi Együttes vezetője, mindenki Vili bácsija, aki évek hosszú során néptáncot tanított a székelyhídi és környékbeli gyerekeknek az Érmelléki Népművészeti táborokban. Mint jó házigazda, kávéra invitál bennünket, és míg ez elkészül a jól felszerelt konyhában, elmondja, hogy már huszonöt főnek szállást is tudnának biztosítani a felújított épületben.

A terep még rendezés alatt van, amíg felsétálunk a próba- és táncternek szánt nagy csúrhöz, amely a telek végén áll, Vili bá' lelkesen dicséri a gyönyörű kilátást, hiszen ahogy ő mondja, ez lesz Közép-Európa legszebb helyen fekvő népművészeti tábor. És tényleg! Reményeik szerint néptáncot, népzene és hagyományos népi mesterségeket, fazekasságot, kosárfonást, kovácsolást tanulhatnak majd itt az erdélyi és partiumi fiatalok. Beszélgetőtársunk biztos abban, hogy akit egyszer meg-

érint a hely varázsa, visszatérő vendége lesz az Érmelléknél, hiszen ő is így van ezzel. Bizonyára ezért fogott össze Bai Attilával, a Szómiszó együttes vezetőjével, a sarmasági népművelődési ház igazgatójával és Katona Csaba közigazdással a tábor építéséhez.

Bár a nyitás időpontja még nem látszik, de a Sarmaságról, Zilahról és Nagyváradról verbuválódott zeneművészeknek ideális hely ez a készülő lemezük anyagának próbájához. A fiatal, lelkes csapat tagjai – Egyed Réka énekest Szukits Éva brácsán, Bai Attila zongorán, Major Arnold hegedűn, Veres Lóránt pedig bőgőn kíséri – alig várják a fellépés lehetőségét, ám addig is gyakorolnak, alkotnak. Az együttes repertoárját népzenei alapokon megzenésített versek képezik, ezek közül most éppen Petőfi Sándornak *A szerelem, a szerelem...* című költeménye van soron. Ez nem lehet véletlen, hiszen a vers a költőnek a székelyhídi Penkert patikusné iránti vonzalmából született.

A szikrázó tavaszi napsütésben felcsendülő népzenei szólamokat délben harangszó kísérte. A hangulatos próbát szilágysági csürdögölő és székelyföldi forgató fűszerezte, Egyed Réka énekes és Hercz Vilmos jóvoltából.

RUPARCSICS JUDIT CSILLA

Takarítás, szemétszedés Érolasziban

Népes csapat gyűlt össze Érolasziban, hogy a falu különböző pontjain takarítsanak, szemetet szedjenek, fákat meszeljenek március 27-én, szombaton, ezáltal gondozzák, sokkal szebbé tegyék településüket. További jó munkát kívánunk a frissen újjaalakuló csapatnak!

Hivatalosan is elindult az együttműködés a felzárkóztatásért

1 Béres Csaba, városunk polgármestere örömet fejezte ki afelől, hogy a helyi roma közösség számára olyan fontos területeken nyílnak lehetőségek, mint az oktatás és az egészségügy. Az elméleti líceum képviselőjében Püsök Julianna aligazgató elmondta, fontos mérföldkő lesz a projekt által kibontakozó fejlesztés az iskola számára mind az oktatók felkészítése, mind az okostermek felszerelése szempontjából. A járványügyi szigorításoknak megfelelően a nyitókonferencia helyszínén csak korlátozott számban jelenhettek meg a résztvevők, a projekt Facebook-eseményében található hivatkozás segítségével azonban több mint negyvenen követték figyelemmel az ígéretes együttműködés hivatalos megnyitását.

B. O. Vonzóbb, legómodszeres tanulási folyamattal zárkóztatja majd fel a roma gyerekeket a Norvég Alap által támogatott együttműködés

Húsvéti nyuszi érkezett Bőjte Csaba gyermekeihez

A gyerekek nagy örömmel fogadták a csomagokat és segítettek kipakolni azokat

Adományokkal érkeztek a székelyhídi Gyermek Jézus Otthonba Bihar községből, a körzeti RMDSZ képviselőjében Szilágyi Zoltán polgármester és a nőszervezet lelkes tagjai hamvazószerdán.

„Légy te is a gyermekotthon lakóinak húsvéti nyuszi” – hangzott a gyűjtést szervezők mottója, és a felhívás ezúttal is sikeresnek bizonyult. Legutóbb karácsonykor lepték meg ajándékokkal Bőjte Csaba ferences rendi szerzetes nevelt gyermekeit. Az online felületen meghirdetett gyűjtési akcióra a községből, Hegyközkövcéből és Nagyváradról érkeztek felajánlások. A nagylelkű adományozók tartós élelmiszerek mellett – liszt, cukor, olaj, száraztészta, konzervek, befőttek – rengeteg gyümölcsöt, édességcsomagot és játékokat ajánlottak fel. A Bihari Református Egyházközség Nőszövetsége külön hozzájárult a gyűjtéshez. Az összegyűlt adományok egy részét a református egyház

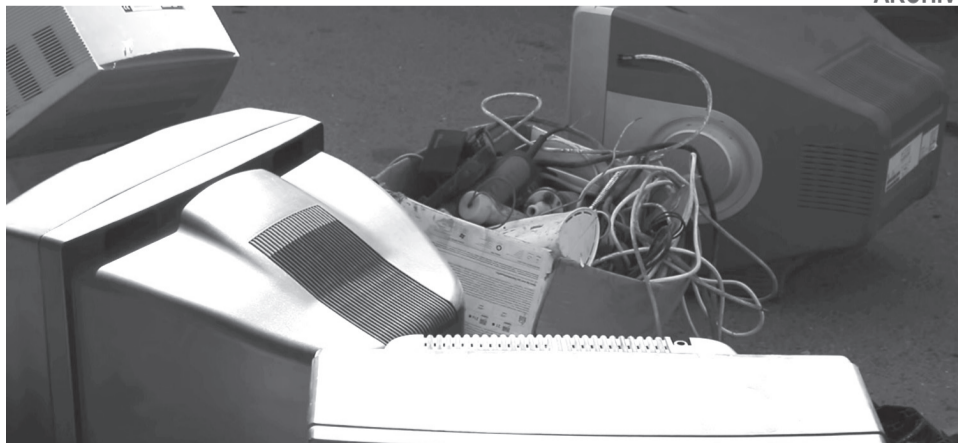
által fenntartott élesdi Kajántó Mária Ifjúsági Otthonhoz juttatták el.

A székelyhídi gyerekek nagy örömmel fogadták a csomagokat és segítettek kipakolni azokat a polgármester autójából, szép rendben megteltek az éléskamra polcai. Csaba testvér gyermekei illendően megköszönték a rengeteg ajándékot, majd Tóth Andrea házvezető és Galamb Zsuzsanna nevelő óvó tekintetétől kísérve locsolóverseket szavaltak. A megszokottnál kicsit előbb, de nem maradt el a hagyományos húsvéti locsolkodás sem, és nyuszi hozta édességcsomag még a lányoknak is jutott.

Az ilyen jellegű kezdeményezéseket mindig széles körű érdeklődés övezi, hiszen jót tenni jó, vallják a szervezők. Nagy Pető Réka, a Bihar községi RMDSZ nőszervezetének elnöke hangsúlyozta, hogy a húsvét a kereszténység legfontosabb ünnepe, ezért kitüntetett figyelmet fordítottak erre az alkalomra.

RUPARCSICS JUDIT CSILLA

ARCHÍV

Négy és fél tonna elektromos és elektronikai hulladék gyűlt össze

Elektromos és elektronikai hulladékgyűjtést szerveztek Székelyhídon és a hozzátartozó falvakban március végén. Ez alkalommal 4590 kg hulladék gyűlt össze. Kérünk mindenkit, ne dobja el az erdők, legelők, mezőgazdasági területek szélén, utak mentén a szemetet.

Faültető akció Székelyhídon

Gyümölcsfát a kertembe! elnevezésű akciót indítottak útjára közösen a székelyhídi polgármesteri hivatal, a nagyváradai Partiumi Keresztény Egyetem és a Petőfi Sándor Elméleti Líceum.

A március végi, városunkban első alkalommal megszervezett akció során ötven darab barackfát ültettek különböző magánházak udvarára, kertjébe. A kezdeményezésre a székelyhídi és a környező falvakban élő magánszemélyek jelentkezését várták, de ültettek a szervezők barackfát minden település valamennyi templomának kertjébe is.

A Partiumi Keresztény Egyetem számára mindig is fontos terület volt a környezetvédelem, a természet és a közösség építése. Ebből kifolyólag döntöttek a mostani kezdeményezés elindítása mellett. A fák ültetését együttesen végezték a

székelyhídi városvezetők, a Petőfi-líceum diákjai, valamint a nagyváradai felsőoktatási intézmény vezetősége és hallgatói. A ter-

Ötven darab barackfát ültettek magánházak udvarára, kertjébe

veket szerint hasonló jelentőségű és megvalósulású akciókat a jövőben is fognak még szervezni.

LENCAR PÉTER

Hetente tavaszi szemétszedés a városban

Tavaszi szemétszedési akciót szerveznek péntek délutánonként székelyhídi fiatalok. Hívnak és várnak mindenkit, aki szeretne azért tenni, hogy a környezetünk tisztább legyen. Az akcióra jelentkezni a helyhatóságnál lehet. Legutóbb tíz fiatal vett részt és két tucat zsák szemetet gyűjtöttek össze, a Nagyléta (Leta Mare) és az Állomás (Gării) utcáját sikerült mentesíteniük a hulladéktól. Köszönjük munkájukat!

Kalandozások a robotméhecskével

Játékosan ismerkedhetnek meg a programozással a robotika iránt érdeklődő kisgyermek

Akár egy mese címe is lehetne ez, ám amiről írok, az maga a valóság: különleges fejlesztő tevékenység a Petőfi Sándor Elméleti Líceumban, amely a LEGO Klubban valósul meg.

A Blue-Botok akár 200 előre beprogramozott lépés végrehajtására is képesek

Tanórai és tanórán kívüli keretben egyaránt alkalmazhatók a Bee-Bot és a Blue-Bot elnevezésű programozható padlórobotok. A robotméhecske izgalmas fejlesztő játék, amely során a robotika iránt érdeklődő kisgyermek játékos formában ismerkedhet meg az algoritmizálás és a robotprogramozás alapjaival. Egy program maximum negyven lépés sorozata lehet. A Blue-Bot applikációk segítségével is programozható. A padlórobotokon található kezelőszervek: előre, hátra, jobbra, balra, várakozás, indító- és törlőgomb.

A színes, könnyen kezelhető és barátságos kis robotok tökéletes eszközök a diákok motiválására és olyan kompetenciák komplex fejlesztésére, mint az algoritmikus gondolkodás, problémamegoldás, kreativitás, együttműködési és a magasabb rendű gondolkodási készségek.

A gyerekek iskolai munkája során fontos, hogy síkban is jól tájékozódjanak. Azoknak a gyerekeknek, akik egészen kis koruktól fogva gyakorolják a térbeli tájékozódást játékos feladatokon keresztül, ez nem jelent problémát. Ha a térben való orientáció nem automatizálódik, akkor a gyereket kudarccal éri, amely kihat az iskolai tanulmányaikra is.

A térnek síkban való leképezése egyáltalán nem egyszerű feladat. A LEGO-Matek foglalkozásokon mindig tevékenykedünk a padlórobotokkal. A gyerekek sokszor saját maguk ébrednek rá a helyes irányok kiválasztására, hogy célba juttassák a Blue-Botot vagy a Bee-Botot. Nagyszerű érzés látni kis tanítványaimat, ahogy a kezükkel is jelzik a robot irányváltoztatását, miközben fejben programozzák végig az útvonalat. A hétről hétre történő gyakorlásnak köszönhetően egyre könnyebben tájékozódhatnak a robotpályák koordináta-rendszerében.

A romániai országos tantervben szereplő nevelési célokkal össz-

A hatékony tanuláshoz legfeljebb négy-öt fős csoportok alakíthatók

A tanulási céltól függően a Bee-Botok használhatók nemcsak eredeti, de akár egyénileg készített gyakorló pályákon is

hangban a tanulók aktív, cselekvő – de ugyanakkor játékos – módon vesznek részt az új ismeretek elsajátításában a padlórobotok programozásakor. Ez a tevékenység épít a tanulók előzetes tudására, ugyanakkor lehetőséget ad az esetleges tévedéseik kiigazítására, hiszen a robotméhecskéket tetszőlegesen újraprogramozhatóak, a diákok

saját maguk végezhetik el a javításokat. Az eszközök lehetővé teszik az egyéni, páros vagy csoportmunkára építő tanulásszervezési megoldásokat a hagyományos óra helyett. Segítségükkel komplexebb projektmunkákat is tervezhetünk az együttműködő (kooperatív) tanulás formáinak és technikáinak alkalmazásával.

Mivel a diákok közvetlenül utasítják a robotokat, az oktató csak a feladatokat határozza meg és ellenőrzi azok eredményes végrehajtását. Az eszközt szinte bármely tanórán használhatják a pedagógusok. Az irányok megtanulása mellett támogatja az egyes alapismeretek (számok, színek, síkidomok, állatok neve, szorzó-, osztótábla, matematikai műveletek, betűk, irodalmi szövegek stb.) játékos elsajátítását. Az így történő gondolkodásfejlesztés számos kapcsolódási lehetőséget biztosít más tantárgyak felé, mint például a matematika, informatika, környezetismeret, magyar,

román, angol nyelv és irodalom, rajz és kézimunka.

Csoportom tanulói – II. osztályos diákok – különböző témájú robotpályákat terveztek és készítették. A pályák elkészítése is számos kompetenciát fejlesztett, hiszen a gyerekek kreatívan, motiváltan, pontosan és boldogan alkottak. A legjobban sikerült terveket felnagytítottuk és a Bee-Bot már kalandozhatott is az új pályán.

Eddigi tapasztalataim alapján elmondhatom, hogy a LEGO Klubban a padlórobotok segítségével fejlődik a gyerek matematikai, digitális és szociális kompetenciája is, megtanulnak tervszerűen gondolkodni, felfedezik, hogy több út is elvezet a célhoz, kísérleteznek, tudatosan próbálkoznak és saját terveiket, elgondolásaikat megvalósítják.

A padlórobotok programozása sikerélményt okoz a gyermekeknek, így lesz öröm a tanulás és a tanítás!

OLÁH KATALIN MELINDA
tanítónő

Ne távolodjunk el egymástól

Szentmisét mutatott be Bőjte Csaba ferences rendi szerzetes, a Dévai Szent Ferenc Alapítvány alapítója a nagybőjti időszakban a székelyhídi római katolikus templomban. Együtt imádkoztunk az emberiségért, hogy ne távolodjunk el e nehéz időkben.

Bőjte Csaba nagy szeretettel köszöntötte a megjelenteket, majd elmélkedésében hangsúlyozta: „A sokaságban szakadás támadt!” (Jn 7,40). Elmondta, összüleink elszakadtak Istentől, aztán az ő gyermekeik, Káin és Ábel egymásnak fordították hátat, és sajnos azóta is ott van mindannyiunk életében ez a fájdalmas „szakadás”. Jézus Krisztus isteni tekinthetőségével, erejével sem tudta ezt a romboló megosztottságot, a „szakadást” megállítani.

Mit tehetünk egy megosztott világban, ahol színes forradalmakat szerveznek, ahol a családok, társadalmak szöveteiben hatalmas szakadások éktelenkednek? Gondolkozunk el, hogy a családjunkban és közvetlen környezetünkben lévő „szakadásokat”, a

nyílt, vérző sebeket miként tudnánk orvosolni. Az erőnket szétforgácsoló, esélyeinket nagyban rontó társadalmi megosztottságot hogyan lehet megszüntetni? A közösségeket egy asztalhoz ültetve, a párbeszéddel, a kiengesztelődéssel új útjaink egyébebe kovácsolni.

Tudatosítanunk kell, hogy minden megosztottság nem csak seb, hanem bűn is, ami rúttá teszi életünket. Ahogy az orvos a sebre bölcsen kezelést keres, ehhez hasonlóan keressünk mi is gyógymódokat az életünket megkeserítő feszültségek oltására! A hétvégék csendjét szenteljük bűnbánó szívvel a sebek gyógyítására!

Engesztelődjünk ki Jézussal és egymással, bocsássunk meg családtagjainknak, haragjainknak. Kérjünk bocsánatot és mindig higgyünk a kiengesztelésben, az újrakezdésben, tanuljunk Jézus Krisztustól a Szentírásból. Merjünk a béke eszközévé válni! – zárta prédikációját Bőjte Csaba testvér.

TATAI ISTVÁN

Figyeljünk oda jobban gyermekeinkre!

olvasói levél egy székelyhídi szülőtől

Manapság nagyon sokakat foglalkoztat a téma az egészséges táplálkozás és az elhízás. Mindkettő valós probléma, és mégsem figyelünk oda ennek kapcsán azokra, akiket a világon a legjobban szeretünk.

Nagyon dühítő azt látni, hogy már kisiskolások is energiataival a kezükben, azt kortyolgatva mennek reggel iskolába. Mielőtt betérnek a kapun, tesznek még egy kitérőt valamelyik gyorsétterembe és megveszik a tízórait. Valószínű, hogy a táskájukban ott lapul még valami édesség és tea vagy víz helyett az üdítő.

Az iskolában ezek a gyerekek túlpörögnek, koncentrációzavarral küszködnek. Ez elsősorban nekik nem jó, de a társaiknak és a tanáraiknak sem könnyű elfogadni és kezelni az esetleges érzelmi viharokat. Hazafelé menet a gyerekek megteszik ugyanezt a kört. Mielőtt hazamennek, vesznek még abból az egészségtelen ennivalóból, üdítőből, vagy mivel már „lemerült az elem” az energiataivalból.

Ők is tudják, hogy ez helytelen, így a bizonyítékok, vagyis a csomagolás eltüntetése végett úton-útfélen eldobálják az alumíniumdobozokat, műanyagpalackokat, zacskókat. Legjobb esetben is, ha valahol még van szemetesekuka, a kuka mellé kerül a szemét.

Mindezt lehet bírni évekig, de mi lesz később? Nem csak a jelenre kell gondolnunk, hanem a jövőre is: ezért figyeljünk oda jobban gyermekeinkre!

M. M.

Folyamatosan lesz ivóvíz Biharban, új óvoda épül

Elkészült a helyi polgármesteri hivatal új épülete

A bihari polgármesteri hivatal új épülete mindössze két év alatt készült el

Számos pályázat készült, amióta Szilágyi Zoltánt (portrénkon) megválasztották Bihar község polgármesterévé. Az előljáró bízik abban, hogy ezek közül minél több lesz a nyertes terv.

A községben jelenleg is zajló befektetésekről Szilágyi Zoltán, Bihar község polgármestere tájékoztatót. Új óvodaépület készül, amely nyolcvan férőhelyes lesz. Az 1000 négyzetméteres beépített területen konyha, orvosi rendelő is lesz. A folyamatban levő munkálatok elvégzésére sikerült tizenkét hónapos halasztást kieszközölni-

ük, amely időszak alatt véglegesen befejeződhet az európai uniós forrásokból készülő tanügyi intézmény. Még a felszerelések beszerzését kell megoldani. Ez esetben pedig már idén megnyithatja kapuit az óvoda.

Az előljáró ismertette a község csatornázási és vízhálózatára vonatkozó beruházás jelenlegi állását is. A munkálatok közel 90 százalékban

elkészültek. A nagyszabású beruházást a fejlesztési minisztérium programjai révén finanszírozzák. Bihar községben a kanalizálás több mint 90 százalékban elkészült, 36 kilométer hosszú. **IV**

Tanügyi beruházások Érkörtvélyesen

A helyi fejlesztések esetében a község lakosainak érdekeit veszik figyelembe – fejtegette ki Nagy István, Érkörtvélyes polgármestere (portrénkon) –, így kevés pénzből is a maximumot tudják kihozni.

Nagy István közölte, hogy jelenleg két pályázatuk van folyamatban. Új óvodát építenek Érvasadon, a régi épületét már lebontották, s ez a telekkönyvből is kikerült. Eltakarították már a törmeléket is. Minden engedélyt megszereztek már az új óvoda létesítéséhez, megtörtént a licitáció is, és a kivitelező cég is megvan. Az új épület nem lesz emeletes, három tantermet építenek, mintegy 75 gyermek kap helyet benne. Természetesen a tervezésnél figyelembe vették azt az előírást is, hogy egy gyermeknek hány négyzetméter területet kell biztosítani, hogy az óvoda a megfelelő körülmények között működhessen. Ugyanakkor felújítják az érkörtvélyesi óvodát, korszerűsítik a tetőtéri tantermeket. Ez esetben padokat cserélnek ki, mert régi bútorok találhatóak benne, új játékok is lesznek. Korszerűsítik a mosdókat. Az előljáró kifejtette, hogy a jövőben szeretnének egy napközi is beindítani Érkörtvélyesen, s abban kialakítani egy olyan termet, ahol a gyermekek lefeküdhetnek délben. Ez esetben hosszabbított programmal működhethet a körtvélyesi óvoda, ez nagy segítséget jelenthet a munkában lévő szülőknek, akik reggel elhozzák a gyerekeiket és csak délután kell értük jönniük. Az after school működésével akár ebédet is tudnak adni majd a gyermekeknek, de ez nemcsak a polgármesteri hivatalon múlik.

Nagy István polgármester elmondta, hogy nagyon sok új tervük van, több pályázatot is benyújtanának, mint amennyit lehetne. A fejlesztési minisztériumhoz tettek le egy új pályázatot, ami egy iskolai tornaterem létesítésére vonatkozik. A kérvény mellé összeállították a dokumentációt, elfogadták a szükséges tanácsi határozatot, ami a terület átadására vonatkozik. Abban bíznak, hogy Érkörtvélyesnek is lesz egy korszerű iskolai tornaterem,

felszereléssel, öltözővel, zuhanyzóval. Ez fontos előrelépést jelent, mivel a gyermekeknek nem egy osztályteremben vagy az udvaron kell tornáznuk, hanem korszerű sportteremben. Ez úgy épül fel az udvaron, hogy megfeleljen minden előírásnak, hiszen az is megvan határozva, hogy az iskola milyen távolságra lehet a tornateremtől, az osztályterem ablakai ne a tornateremre nézzenek stb. Szerencsére Érkörtvélyesen

vannak sportolásra alkalmas kültéri terek, kosár- és labdarúgópálya, fitnesspark.

Nagy István ismertette, hogy már benyújtottak egy másik igénylést is a fejlesztési minisztériumhoz egy iskolai ebédlő létrehozására, hogy meleg ételt tudjanak biztosítani a gyermekek számára. Több mint 300 gyermek jár az iskolába, de nem kell ennyi férőhelyes legyen az étkezdé, mert nem egy időben ebédel majd mindenki. Civilizált körülmények között lehetne elfogyasztani az ennielót. Az pedig a működési engedély-

Érkörtvélyesen több tanügyi beruházást kezdeményezett a helyhatóság

től és a közegészségügyi jóváhagyástól is függ, hogy ott készítik majd el az ebédet, vagy egy cég szállítja majd oda. Ha helyben készülne az étel, akkor az óvodásoknak, iskolásoknak, az after schoolba járóknak, valamint szükség szerint a nyugdíjasoknak, az egyedül élőknek is főznének ebédet, ezáltal is segítve őket. Támogathatnék ezáltal a helyi gazdákat, tőlük vásárolva meg a biotermékeket, a nagy áruházláncok külföldi élelmiszerei helyett.

Korszerű tornatermet építenek Monospetriben

Barcui Barna, Vedresábrány polgármestere (portrénkon) felvázolta azokat a fontosabb terveket, amelyeket mandátuma alatt szeretne megvalósítani.

Az előljáró a községben zajló számos beruházás mellett két prioritást határozott meg, az egyik a tornaterem építése, a másik pedig a polgármesteri hivatalé. Vedresábrány együtt Kiskerekivel és Érbogozslóval egy közösségek közötti fejlesztési egyesületet hozott létre annak érdekében, hogy elősegítsék a beruházásokat. Jelenleg az utakat aszfaltozzák.

Sikerült megvenni a két telket, amiket kataszteri nyilvántartásba vesznek. Négy pályázatot nyújtottak be a Fejlesztési, Közigazgatási és Közmunkálatokért Felelős Minisztériumhoz. A tervek szerint egy tornatermet szeretnének építeni, amelynek már előkészítették a helyszínét.

A polgármesteri hivatalnak új épületet akarnak készíteni Monospetriben, s akkor megváltozik majd a község neve is. Természetesen erről majd a közeljövőben népszavazást tartanak, ha a nagypolitika nem avatkozik majd közbe. Ha a község lakosai úgy akarják, akkor új neve lesz a községnek és új központja, akkor ezt követően új székhelye lesz a polgármesteri hivatalnak.

Ennek költöztetését Vedresábrányból, és az új építését az indokolja, hogy Monospetri

nagyobb település, mint a jelenlegi községközpont, jobban elérhető a többi négy helység lakosai számára is. Ha például egy Monospetriben lakónak van problémája az önkormányzatnál, annak el kell jönni Vedresábrányba, de aztán a további ügyintézését Margittán folytatja, akár a földhivatalhoz, közjegyzőhöz, bíróságra megy, akkor az út a városba Monospetriben át vezet, tehát vissza kell jönnie, ezáltal időt veszít. Ezért volna nagyon praktikus, ha a polgármesteri hivatal Monospetriben költözne. Ez egyébként nem egy új ötlet, már 2008-ban is kezdeményezték, de akkor a helyi tanácsi határozatot

megtámadták a közigazgatási bíróságon, és a nagypolitika sem támogatta ezt. Végül megnyerték a pert, így érvényes maradt a tanács határozata. A községközpont megváltoztatásához referendum szükséges, ezért módosítani kell ennek időpontját az akkori tanácsi határozatban. Ezt követően egy kormányhatározatra is szükség van, a polgármester bízik abban, hogy ez is meg fog születni.

Barcui Barna elmondta, hogy tornaterem építését is tervezik a monospetri iskola kert-

jébe. Már megkezdtek a terület rendezését, és leválasztottak és telekkönyveztek egy külön részt, amelyet az Országos Befektetési Társaság rendelkezésére kell bocsátani. A tornaterem hossza 160 méter, a szélessége 32 méter lesz. Az iskola közvetlen közelébe akarták tenni a tornatermet, hogy a gyermekeknek ne kelljen messzire menniük és időt veszíteniük. A tervek szerint kosár- és kézilabdára is alkalmas tornateremben lesznek öltözők és vizesblokk is.

A polgármester kifejtette, hogy már leadtak egy iskolabővítési tervet, amely szerint a földszinten lenne két osztályterem és tornaterem, az emeleten pedig négy osztályterem. Ehhez megvan a szükséges terület is. Ha ez létrejönne, akkor egy négyzetméteres folyosóval össze lehetne kötni a két épületet.

Tavaly tavasszal kezdődött el az after school épületének építése, az ígéretnek szerint idén össze teljesen elkészülhet. Télen nem dolgozott a kivitelező cég a járványhelyzet miatt, ezért csak a közelmúltban kezdték meg a munkálatok folytatását, bekötötték az áramot. A közeljövőben hozzáfognak majd a tetőszerkezet megépítéséhez, a nyílászárók beszereléséhez.

Folytatódnak a munkálatok az after school multifunkcionális épületénél

Számos munkát zajlik Érbogyoszlóban

Beszámolt a községben jelenleg zajló munkálatokról Kócza István, Érbogyoszló polgármestere (portrékon).

Egy uniós pályázat finanszírozásából leaszfaltozzák az összekötő utat Apátkeresztúrral, és folyamatban vannak a csatornázási munkálatok is, amelynek befejezése késik a kivitelező miatt. A polgármesteri hivatal mindent megtesz, hogy felgyorsítsa a munkálatok menetét, mivel ez a beruházás már 2016-ban elkezdődött.

Az albisi falumúzeum esetében is pályázatot nyertek, ez tájház jellegű lesz, a hagyományoknak megfelelő szobákat hoznak majd létre benne, lesznek régi szerszámok és eszközök is. A pályázat szerint az idén teljesen felújítják a jelenlegi, régi stílusban épült egykori parasztportát, új kerítés is lesz, és az udvart is rendezni fogják. A falumúzeum cseréptetőt lesz. A polgármester kifejtette, hogy a tervek elkészültek, összeállítják a dokumentációt, amelyet jóvá kell hagyatni, ezt követően történhet meg a kivitelező kiválasztása.

Ugyancsak pályázatot nyertek fertőtlenítő és rovarirtó eszközök beszerzésére, már a szükséges dokumentációt is elküldték jóváhagyásra az illetékeseknek, aztán elkezdhetik a közbeszerzést. Az érbogyoszlói polgármester szerint a nyár folyamán megvásárolhatják ezeket a felszereléseket. Ezeket a jelenlegi járványügyi helyzet-

ben veszik igénybe közterületek fertőtlenítésére, valamint a sertéspestis megjelenésének helyszínein.

Kócza István kifejtette, hogy öt megyei település is csatlakozott egy uniós pályázat elkészítéséhez, ez a földgázrendszer bevezetésére vonatkozik. Aláírnak egy partnerségi megállapodást, de minden helyhatóság dolgozik a beruházáson. Megkezdődött a hatástanulmány elkészítése annak érdekében, hogy ez legyen meg, amire kiírják a pályázatot. Ha ez kedvező elbírálásban részesül, hozzáfognak a tervek elkészítéséhez.

kezdődött a hatástanulmány elkészítése annak érdekében, hogy ez legyen meg, amire kiírják a pályázatot. Ha ez kedvező elbírálásban részesül, hozzáfognak a tervek elkészítéséhez.

Az érbogyoszlói polgármesteri hivatal kérelmezte egy 180 férőhelyes, fedett sportcsarnok építését Albison. Ugyanakkor egy másik beruházást is elindítottak, a régi mérnöki lakás helyén egy multifunkcionális épületet szeretnének létesíteni, szobákkal, gyűléstermekkel, konferenciatermekkel, ahol továbbképző tanfolyamokat lehetne tartani. Lenne benne konyha, meg minden, ami szükséges. Hamarosan elkészítik az épület terveit.

Folyamatban van a tavaly ősszel elkezdett munka, a Fancsika patak medrének takarítása, összesen hét kilométerről van szó, ebből mintegy másfelet már rendbe tettek. Nagyon jól sikerült a munka, a víz visszahúzódott. Kócza István közölte, hogy ezt a munkát partnerségben végzik a vízügyi hivatallal, mivel ez utóbbi biztosítja a munkaerőt, a gépet, a polgármesteri hivatal pedig az üzemanyagot.

Az elképzelések szerint a falu szélén egy sétányt szeretne kialakítani az érbogyoszlói polgármesteri hivatal

Új épületrésszel bővül az érbogyoszlói községháza

Érbogyoszlón új épületrésszel bővül majd a polgármesteri hivatal, amelynek építését 2018-ban kezdték el

Be akarják fejezni a jelenlegi községháza épületének felújítását, és az új szárny átadását – mondta Kócza István érbogyoszlói polgármester.

2018-ban kezdődtek el a polgármesteri hivatal új épületrészének építési munkálatai, a pénzügyi miatt azonban stagnált a beruházás. Kócza István kifejtette, a tervek szerint az új épületrész alsó szintjén helyet kap egy orvosi rendelő, az előírásainak megfelelően lesz férfi, női és mozgássérülteknek való illemhely, váróterem, kezelőszoba, vizsgáló, személyzeti mosdó. A földszinten két teremben levéltárat alakítanak ki. Az egyszintes épület emeletén lesz egy nagy gyűlésterem, házasságkötő terem, természetesen váróteremmel, mosdókkal. Ugyanott még két terem épül. Nemrég kérelmezték az Országos Befektetési Társaságtól, hogy támogassák a beruházás befejezését. Ha ez megtörténik, akkor még az idén elkészülhet a beruházás.

Az érbogyoszlói polgármester arról is tájékoztatót, hogy amennyiben lesz uniós forrás a mezei utak rendbetételére,

kövezésére, leaszfaltozására, akkor pályázni fognak erre. Ha ez megvalósulna, akkor mintegy tizenegy kilométeren lehetne kövezni, vagy aszfaltozni, például rendbe lehetne tenni az Érbogyoszló és Érszalacs közötti határ menti útszakaszt.

Az előjáró közölte, hogy elkészült a kiírás az utcai közvilágítás korszerűsítésére, az erre vonatkozó pályázatot is be akarja nyújtani az érbogyoszlói polgármesteri hivatal.

Margitta bejárata felől egy 250 méter hosszúságú sétányt akar létrehozni a polgármesteri hivatal, díszkivilágítással, padokkal felszerelve. Kócza István kifejtette, hogy még az idén hozzáfognak a sétány kialakításához. Egy gépszínt is építeni akarnak, a tervek már elkészültek, folyamatban van az engedélyek beszerzése.

Továbbá tervezik az I–IV. osztályos iskolaépület teljes tetőcseréjét, és az osztálytermek felújítását. Az érbogyoszlói polgármesteri hivatal pénzt szeretne elkülöníteni erre a célra a költségvetésből, a büdzséről a helyi tanács fog dönteni.

Sokan vezetnék be a földgázt

Folytatják a kultúrház építését Gálospetriben

Örömmel újságolta Vajna Antal Árpád, Értarcsa polgármestere, hogy folytatják a kultúrház építését Gálospetriben.

A kultúrház építése is elkezdődött, de a rossz időjárás, a járványhelyzet miatt egy ideje leálltak a munkálatokkal. Az előjáró közölte, hogy jelenleg befejezték az épület padlását, a tetőzet építése folyamatban van, elhelyezik a gerendákat, és hamarosan a cserepeket is felrakják. A közeljövőben befejeződik a tetőzet építése, aztán következik a kőművesmunka, a nyílászárók beépítése. A tervek szerint kerítést is szeretnének készíteni, és egy kisebb parkot létesíteni a kultúrház körül, asztalokkal, padokkal stb. A beruházás finanszírozását európai uniós forrásból biztosítják. A község előjárója hozzátette, hogy valószínűleg augusztus végére, esetleg őszre befejezhetik a kultúrház építését, és aztán elkezdhetik az iskola létesítését is. Vajna Antal Árpád kifejtette, hogy a kultúrház multifunkcionális feladatokat tud ellátni. Lesz benne klímaberendezés, távfűtés, színpad, székek, asztalok, teljes felszerelés. Lakodalmakat, keresztelőket, kulturális

rendezvényeket is lehet ott tartani. Minden szempontból nagyon korszerű lesz.

Vajna Antal Árpád szerint fontos a földgáz bevezetésével kapcsolatos beruházás, a község négy másikkal együtt pályázatot nyújtott be a projektre. Ha a gázprojektet megnyerik, akkor azt szeretnék, hogy minél hamarabb

működjön a rendszer, mivel nagyon sok ember igényli a gáz bevezetését, mert drága a fa. A gáz pedig takarékosabb, kényelmesebb, nem kell az embereknek annyi fát vágni meg hamut hordani. A polgármester reméli, hogy sikerül megnyerni a pályázatot.

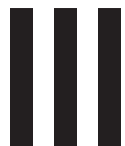
Rendbe tették, megtisztították a Gálospetrit Értarcsával összekötő községi utat, amelynek a helyreállítását egy cég fogja befejezni. Eddig mintegy 80 százalékban készült el ez az út, fel kell tüntetni a burkolati jeleket, felfesteni a

sávokat megjelölő csíkokat, le kell aszfaltozni azokat a mellékutakat, amelyek a főútra vezetnek, megjavítani a hidakat, rendbe tenni a partot. Oda egyébként szeretnének jövőre fákat ültetni, de amíg nem készül el a part véglegesen, addig ezt nem lehet megtenni.

Vajna Antal Árpád elmondta, hogy a jobb idő beköszönte után a polgármesteri hivatal alkalmazottai, ha kellett, fát ültettek, ha arra volt szükség, akkor szemetet gyűjtöttek. Meglocsolták, megnyesték a fákat, betömtek az utakon keletkezett gödröket, szóval elvégezték az ilyenkor szokásos munkálatokat. Télvíz idején pedig a hótakarításban segítettek, erre két embere van a községházának, mire reggel az emberek a munkába indultak a busszal, addig az utakat letisztították és csúszásgátlóval szórták fel. Szeretnének virágokat ültetni még a parkokba. Az értarcsai polgármesteri hivatallal szembeni parkot például teljesen felújítanák, ott a kerítés is elég rossz állapotban van, ezért azt is helyrehoznák, virágokat ültetnének, a park körül egy járdát alakítanak ki, megjavítanák a bejárásokat. A padokat és a rózsállókat lefestették. A faluszépítési program keretében tovább folytatják a faültetést, virágosítást. A lakosokkal közösen tisztítják az utcákat, az árkokat, a járdákat, valamint rendbe hozzák azokat a kukákat, amik megrongálódtak, amiket széttörtek.

Értarcsán nagy hangsúlyt fektetnek a parkok rendbe tételére, gondozására

Iskolafelújítás Vedresábrányban, iskolai étkeзде Monospetriben

A vedresábrányi iskola felújítására vonatkozó pályázatot a Környezetvédelmi Alaphoz nyújtották be – közölte Barcui Barna polgármester.

Megkapták az Országos Tulajdon-visszaszolgáltató Hatóság végleges választ az iskola épületére vonatkozóan, amely továbbra is marad a helyi tanácsnál, s nem kell visszaszolgáltatni az ortodox egyháznak. A végleges válasz miatt eddig nem tudtak az iskolaépületre költeni, de most

a sikeres pályázatnak köszönhetően is valószínűleg májusban elkezdődhetnek a munkálatok, hogy azok a tervek szerint befejeződjenek az őszi iskolakezdésig.

A polgármester elmondta, hogy Monospetriben hoznának létre étkezdét a gyerekeknek, a régi iskolában. Erre is készült pályázat, amely valószínűleg elnyeri a finanszírozást. Ez nem szociális kintként működne, hanem egy iskolai étkezdéként. Hatékonyabb és célszerűbb meleg ebédet adni a gyermekeknek, mint kiflit, tejet, al-

mát, vagy sajtot. Az iskolai étkeзде kiszolgáltatná az I–VIII. osztályos tanulókat, a hat-évesektől egészen a tizenhárom-tizenévesekig. Sok a szegény roma családból származó gyerek, nekik is sokat jelentene a meleg ebéd. Azok is kapnának meleg ételt, akiknek délben vagy délután fejeződik be a tanítás – mivel két váltásban történik az oktatás –, valamint az after school oktatásban részt vevők is. Ezt a helyzetet megoldandó az iskola bővítésére is pályáztak, mivel még három osztályteremre volna szükség, hogy minden gyermek csak délelőtt járjon suliba. Azért Monospetriben hoznák létre az étkezdét, mert ott van az iskolai központ a magyar és román tagozattal, körülbelül 210 gyermek jár oda. Az iskolai menza megnyitása új munkahelyeket is teremtene, hiszen szükség van szakácsra, kisegítő személyzetre stb.

Új pályázati lehetőséggel is akarnak élni Vedresábrányban, hogy felújítsák a mezei utakat. Ezeket lehetne kövekkel teleszórni, vagy esetleg leaszfaltozni, de ez utóbbi esetben rövidebb szakaszt lehetne rendbe tenni. Ezt a pályázatot is elkészítik, amelyet alaposan szeretnének kidolgozni, ugyanis így megnő annak az esélye, hogy sikeres lesz a projekt.

Faluszépítési akciók és egyéb programok Értarcsán

Szemégyűjtési akciót szerveztek, amelyen az önkéntesek mellett részt vettek a gálospetri otthon gyermekei is – fejtette ki Vajna Antal Árpád értarcsai polgármester (portrékon).

Sokat foglalkoztak a hulladékok összegyűjtésével Értarcsa községben, amit szelektíven kellett elvégezni. A polgármester szerint jó volna ha egyre több ember esetében tudatosulna a hulladékgazdálkodás fontossága, mivel nagyon sok a munka a szemét összegyűjtésével.

Vajna Antal Árpád ezúton is arra kéri a lakosokat, hogy vigyázzanak a köztisztaságra. Húsvét előtt az értarcsai polgármesteri hivatal tavaszi nagytakarítást végzett, akkor több mint 120 zsák szemetet szedtek össze a gyermekotthon lakóival közösen. Még lesznek hasonló akciók, amelyekre várják az önkénteseket, ezeket meghirdetik majd a hivatal Facebook-oldalán.

Vajna Antal Árpád elmondta, hogy a nyár folyamán szeretnének játszótérket, parkokat létesíteni a községben, a polgármester több helyen járt a megyében, hogy megtekintse a hasonló létesítményeket. Sajnos a helyi polgármesteri hivatal melletti zöld övezetet tönkretették egy-két év alatt, ott nem volt térfelügyelő kamera. Eddig körülbelül hetven kamera működik a községben, és az elképzelések szerint még tizennyolc új kamerát szerelnék fel, hogy erősítsék a közbiztonságot, s megakadályozzák a rongálást.

Értarcsa községben megtisztítják a növényzettől és a hulladékoktól a közutak melletti árkokat

Térfelügyelő kamerát helyeznének el például a gálospetri népkertbe, az adonyi játszótéren, a foci pályánál stb. Ezekkel a kamerákkal azt is megfigyelhetik, hogy kik azok, akik az utcai kukákba dobják be háztartási szemetüket. Előfordult ugyanis, hogy reggel munkába menet egyesek telerakták az utcai szemeteszkukákat a saját hulladékaikkal.

Másik projekt a gálospetri iskolára vonatkozik, már megnyerték a pályázatot, hamarosan kiírják a közbeszerzési eljárást a kivitelező kiválasztására.

Az Országos Befektetési Társaságtól kértek támogatást a polgármesteri hivatal udvarában létesítendő egyemeletes épület létesítésére. A földszinten kapna helyet a gyűlésterem és az esketési terem, felette pedig az archívum, mivel erre jelenleg nincs megfelelő terme a hivatalnak, jelenleg egy kicsi helyiségben tartják az iratokat.

Az értarcsai előljáró beszélt a község tulajdonába lévő halastóról is. Összesen 22 hektár, és körülbelül 1,5 kilométeres hosszúságú köves úton lehet eljutni oda Gálospetriből. Nagyon szép, csendes, nyugodt hely. Tárgyalnak egy mérnökkel a vízügyi hivattól, vele is egyeztetnek a halastó működtetéséről. Felmerült, hogy fákat ültetnek oda, stégeket készítenek, megjavítják a gátat, megtisztítják a nádat és magát a tavat is. Aztán persze halat kell bele telepíteni, ugyanis most kevés van benne, mert a tél folyamán hálóval kihálázták őket – a nem állandó őrszolgálat a halastó nagy kiterjedése miatt nem igazán hatékony. A polgármester reméli, hogy még a nyár folyamán működtetni lehetne. Lehetne egy projektet is készíteni ezzel kapcsolatban, de akkor egy ideig nem lehetne működtetni.

Az elképzelések között szerepel a régi, harmincéves buldoxkavátor kicserélése valamilyen projekt keretében – sorolta a terveket Vajna Antal Árpád.

Vedresábrány madártávlatból, a községben több fontos beruházás is készül

Vedresábrányban kultúrházat építenek és felújítják az orvosi rendelőt

Az elképzelések szerint felújítanák az 1973-ban épült vedresábrányi orvosi rendelőt, valamint egy kultúrházat is építenének a jelenlegi községközpontba.

Vedresábrányban soha nem építettek kultúrházat, és ezért nem volt hol rendezvényeket tartani, szórakozni. A múlt század 60-as éveiben Érfancsika faluban építettek az emberek köz munkában vályogépületet, ami kultúrházként működött, és Apátkeresztúron is így történt. Monospetriben is volt egy kis kultúrotthon, amit a polgármester felújított, ennek egy részébe aztán a rendőrség költözött, a másikba pedig egészségügyi ellátás zajlott. Most van egy telek erre a célra, hogy kultúrházat építsenek Vedresábrányban, ezért pályázatot nyújtottak be erre a beruházásra – közölte a polgármester.

Vedresábrány községnek nincs egészségügyi központja, azonban a házi orvosi ellátás biztosított. Előnyt jelent Margitta közelsége, ilyen szempontból is megfelelőbb volna, ha Monospetriben helyeznék át a községközpontot, mert tényleg nagyon hamar el lehet jutni a városba.

Barcui Barna polgármester hangsúlyozta, hogy az 1953-ban épült orvosi rendelő külső részét fel kell újítsák, ugyanis eddig ott nem történt főjavítás. Rendbe teszik a tetőszerkezetet, kicserélik a nyílászárókat. Szerencsére belül jól néz ki, mivel a házi orvosnő rendbe hozta.

A polgármesteri hivatal dolgozik a gáz bevezetésén is, Vedresábrány község létrehozott egy kistérségi csoportot, amelynek tagja még Érszemjén, Értarcsa, Kiskereki és Érbogyoszló. Eddig jól haladnak az előkészületekkel, készülnek a hatástanulmányok, úgyhogy néhány éven belül kivitelezhetővé válhat ez a terv is. Barcui Barna kifejtette, hogy a gázbevezetés tekintetében a teljes kistérségben több mint

háromezer bekötésnek kell lennie, és ebből Vedresábrány biztosít mintegy kilencszázat. Minél több a bekötések száma, annál jelentősebb a pályázat. Vedresábrány esetében előnyt jelent, hogy a falu határában lévő országos fővezeték mellett volt egy mérőállomás, amely azóta már nincs. Ezt az 1990-es évek végén szétszedték és elvitték, ekkor a polgármester feljelentést is tett. Fontos még, hogy az országos főhálózat Monospetrit érinti a legnagyobb mértékben.

A gázbevezetés kapcsán készült előzetes felmérés, amelyet a lakosok aláírtak. Jelenleg szilárd fűtőanyaggal, fával, szénrel fűtenek az emberek. A szénfűtés nagyon szennyezi a levegőt, és ha számításba vesszük a minőségét, és a csökkent fűtési értékét, emiatt még jobban rombolja a környezetet. A margittai tapasztalatok szerint – ahol már évek óta gázzal fűtenek – ennek ára nagyjából megegyezik a fa- és szénfűtésével, de az előbbi sokkal előnyösebb környezetvédelmi szempontból, nem beszélve arról, hogy nem mun-

kaigényes folyamat. A szilárd fűtőanyagot tárolni kell, naponta behordani, kiszedni a hamut stb.

Barcui Barna polgármester még 2016. június 6-án írta alá azt a kivitelezési szerződést, amely Monospetri település csatornahálózatára vonatkozik. Jövő hónapban a cég megkapja a beruházás megkezdésére vonatkozó engedélyt a polgármesteri hivaltól. Cseke Attila fejlesztési, közigazgatási és közmunkálatokért felelős miniszter meghosszabbította ennek a pályázatnak a futamidejét, amely az Országos Helyi Fejlesztési Program keretében nyert finanszírozást. Ezt követően lehetővé válik, hogy 2022 decemberére befejezzék ezt a beruházást.

Barcui Barna kifejtette, ha ezek az elképzelések, tervek megvalósulnak a jelenlegi mandátumának ideje alatt, akkor négy év múlva sikeres periódust zárhat. Természetesen számít az RMDSZ támogatására, most hogy a szövetség a kormánykoalíció tagja még hatékonyabban tud segíteni. Az RMDSZ-es csapat a siker garanciája.

Lényeges az infrastruktúra fejlesztése és korszerűsítése, utat építenek a községben

Rendezik a tulajdonviszonyokat Érkörtvélyesen

Jelenleg a telekkönyvezésekkel foglalkoznak sokat az érkörtvélyesi polgármesteri hivatalban.

Nagy István polgármester hangsúlyozta, hogy segítséget nyújtanak a lakosságnak, hogy minél több lakást és földterületet tudjanak telekkönyvbe venni, ugyanis nagyon fontos a tulajdonjog megszerzése, illetve tisztázása. Ez egyrészt a következő generáció szempontjából is lényeges, illetve másrészt a Mezőgazdasági Kifizetési és Intervenciós Ügynökségnél (APIA) benyújtandó támogatás esetében is szükséges. Segítik a telekkönyvezési eljárásban a gazdákat, hogy tisztázzák a tulajdonviszonyokat a területek kapcsán, annak érdekében, hogy mindenki dokumentációja legyen rendben. Az elektronikus nyilvántartásba is bevezetik a tulajdonviszonyt, így a szükséges igazolásokat pillanatok alatt ki tudják adni. Mindenkinél az az érdeke, hogy ezek a kérdések tisztázódjanak, akár földvásárlásról, akár öröklésről van szó. A papírmunkával járó kellemetlenségek után a tulajdonosok ennek az eljárásnak az előnyeit is megtapasztalják. Minden családnak megvan az iratcsomója a tulajdonairól, a járműtől a házig, a földig. Minden adat egy helyen található, így módon sokkal jobban nyomon követhetővé válik a folyamat, és szükség esetén, ha módosulnak a tulajdonviszonyok, akkor ez egyszerűen bevezethető a dokumentációba.

Eldöntötték, minden évben néhány díszfát ültetnek a községbe, illetve az

Érkörtvélyes-Érvasad közötti utat is be fogják fásítani – emelte ki Nagy István előljáró. Ezt már el is kezdték még kora tavasszal, a nyárfák egy részét elültették. Ősszel fogják a díszfákat elültetni a településen belül.

Prioritásként kezelik a fásítási program mellett a község biztonságának erősítését. Tervbe vették, hogy kövezzel javítják fel Érkörtvélyesen azokat a járdákat, utcákat, amelyek még nincsenek leaszfaltozva. Fejlesztik a közvilágítást, további térfigyelő kamerákat helyeznek majd el, hogy ezáltal is biztonságosabbá tegyék a községet.

A polgármester elmondta, hogy megnyertek egy pályázatot fertőtlenítő berendezések beszerzésére, amelyekre

nagy szükség van a világvárvány és a sertéspestis idején. Ezt a tervet benyújtották Szatmárnémetibe, hogy ellenőrizzék, aztán elindíthatják a közbeszerzési eljárást. Ezekkel az eszközökkel fertőtleníteni tudják az utcákat, az udvarokat, termeket, kisebb szobákat attól függően, hogy mi szükséges. Egyébként ez a berendezés egy 500 literes tartályból áll, amit feltesznek egy utánfutóra, s azzal fertőtleníti az utcákat, azonban van háti- és motoros permetező, valamint kisebb gépek is, amelyek magas nyomáson bocsátják ki a szert ködfelhő formájában, ezt akár egy osztályterembe is lehet használni. Ezeket a fertőzőöttségi szint alapján használják majd. Ez a berendezés tökéletesen alkalmas szűnyogirtásra is.

A fásítási program mellett a községben prioritásként kezelik a közbiztonság megerősítését

Tatarozzák a köztulajdonban lévő érkörtvélyesi épületeket

Tavaly költöztek át a hivatal munkatársai Érkörtvélyesen a polgármesteri hivatal korszerű épületébe

Érkörtvélyes községben idén is folytatják a köztulajdonban lévő épületek tatarozását, hogy ne menjenek tönkre.

Tavaly új épületbe költözött az érkörtvélyesi polgármesteri hivatal, ez egy szép külső színt fog kapni. Nagy István elmondta, hogy a hivatal régi épületében működik a rendőrség, a posta, és az egyik teremben a szemétszállítási díjat és a vízszolgáltatási tarifát lehet befizetni. Még nem született végleges döntés arról, hogy mi lesz a régi épület kihasználatlan részének sorsa, ez a pandémia jövőbeni alakulásától is függhet, de elsősorban a lakosság igényeit fogják figyelembe venni.

A polgármester köszönetet mondott a lakosságnak, hogy vigyáztak magukra és egymásra. Őszintén bevalóltak, ha elkapták a vírust, és házi elszigeteltségbe vonultak, így sikerült megfékezni a járvány terjedését a településen.

Tervekben nincs hiány Biharban

Szilágyi Zoltán, Bihar község polgármestere szerint az akarat és a munka hozzák meg a kívánt eredményeket a településeik számára.

Számos terve, elképzelése van a bihari polgármesteri hivatalnak. Mindezeknél a lakossági igényeket helyezték előtérbe. Az előljáró külön figyel arra, hogy ha Biharban történik egy fejlesztés, akkor Hegyközkovácsiban is készüljön valami, hiszen ő egy község polgármestere. Bővítenék a gázhálózatot,

A bihari csatornázási- és vízvezetékberuházására vonatkozó beruházás körülből 90 százalékban készült el

a szabadidő eltöltésére alkalmas létesítményt akarnak megvalósítani, kerékpárutat szeretnének létesíteni Bihar és Hegyközkovács között.

Szilágyi Zoltán elmondta, hogy fontosnak tartják a játszótérek karbantartását. Rendbe teszik, ha szük-

séges pedig kicserélik az eszközöket. Önkéntesekkel végzik a javításokat, kalákában. Az előljáró szerint dicséretes, hogy az emberek tenni akarnak a településükért, a közösségükért.

Az utóbbi időszakban bővült az önkormányzat gépparkja. A munkagépekkel takarítanak, fűvet nyírnak például a bihari földvár történelmi emlékhelyénél is. Az önjáró kaszagéppel rendbe teszik a labdarúgó pályát. A közutak körüli területeket, udvarokat is rendszeresen takarítják.

Az elmúlt időszakban mind Bihar, mind Hegyközkovácsi ki- és bejáratainál sikerült elhelyezni korszerű, az európai uniós szabványoknak megfelelő, LED-es megvilágítású helységektáblákat – nyilatkozta Szilágyi Zoltán. Biharban kicserélték a régiókat, Kovácsiban eddig nem voltak. A közelmúltban megvilágították a gyalogátkelőhelyeket Biharban és Hegyközkovácsiban is, ami a járművel utazóknak, de a gyalogosoknak is biztonságosabbá teszi a közlekedést. Szintén a közlekedéssel és a tájrendezéssel kapcsolatos hír, hogy Kovácsoltvas kerítést helyeztek ki a bihari Templom térre.

A polgármester meglepette, hogy bár a járványügyi korlátozások nem teszik lehetővé a nagyobb szabású események megtartását, de a korlátozások szigorú betartásával az idén első alkalommal megtartották a magyar kultúra napi rendezvényt. Sikeres farsangtemetési rendezvényt tartottak, méltóképpen megemlékeztek az 1848-1849-es forradalom és szabadságharc hőseiről, húsvéti csomagostást szerveztek a helyi óvodásoknak és elemi iskolásoknak, adománygyűjtést rendeztek. Szóval a pandémia időszakában sem tétlenkedtek, és azokat a rendezvényeket, amelyeket a járványügyi szabályozások engedtek, azokat megtartották. Szilágyi Zoltán hangsúlyozta: „Ha akarunk és dolgozunk, akkor eredmény is lesz!”

Folyamatosan lesz ivóvíz Biharban, új óvoda épül

Elkészült a helyi polgármesteri hivatal új épülete

Az új, saját kutakból táplált ivóvízhálózat hosszúsága 24 kilométer lesz Bihar községben. (Azért nagyobb a hosszúsága a kanalizálásnak, mert azt Hegyközkovácsiban is kiépítették.) Ez a beruházás azért is nagyon fontos, hogy nappal is, nagy melegben is legyen elegendő vize a lakosságnak megfelelő nyomáson. Tehát az időjárási viszonyoktól és a napszaktól függetlenül soha ne legyen probléma a vízszolgáltatással. Szilágyi Zoltán hozzátette, hogy a lakossági igényeket figyelembe véve olyan vízszolgáltatást szeretnének kialakítani, aminek nyomán állandóan lesz víz a községben. Komoly erőfeszítések történnek a szennyvízülepítő, víztisztító- és szivattyúrendszer beszerelésére, amelynek nyomán üzembe

lehet majd helyezni a rendszert, s így módon átadható lesz a lakosságnak. Ha minden jól megy, akkor akár az idén is elkészülhet a beruházás.

A bihari polgármesteri hivatal új, korszerű épületbe költözik. Rendkívüli teljesítménynek mondható a két év alatt, önerőből felépített új épület befejezése, amelybe a napokban kezdődik meg az átköltözés. A beruházás körülből 2,5 millió lejt került. Szilágyi Zoltán kifejtette, hogy még áprilisban átköltöznek az új épületbe, a régi székhelyen egyelőre irodák működnek, de más tervek is vannak az ottani területek hasznosítására. Az ünnepélyes épületavatást, a járványhelyzet függvényében, a közeljövőben fogják megtartani.

Az új óvodaépületben konyha és orvosi rendelő is lesz

„Ebben a színházban mindenkinek van egy téglája”

Hatvan év után újra avatóra készül Hevesi Magdolna nyugalmazott ápolónő

ARCHÍV

Hevesi Magdolna (balról a második) a fiatalkori néptáncsoport néhány tagja körében

Meghatódottan emlékezett meg arról Hevesi Magdolna nyugalmazott ápolónő, hogy ifjúkorában, fiatal lányként részt vehetett az 1960-ban átadott helyi színház legelső előadásán. A nyugdíjas éveiben járó Magdi néni – aki oszlopos tagja a több mint másfél évtizede működő székelyhídi Búzavirág Népdalkörnek – most bizik abban, hogy még megéri majd a nemrég hivatalosan átadott, megújult köztársasági emléktáblával ellátott első előadását is.

Az ifjú évekre való, nosztalgikus hangulatú visszaemlékezésből megtudtuk, az épület helyén régebbi piactér állt, és Magdi néni gyerekkorában kezdték el építeni a színház – az akkori megnevezéssel élve művelődési ház – építését, melyet hivatalosan 1960 májusában adták át.

Akkoriban Székelyhíd körzetében minden állami dolgozó fizetéséből 5 lejt vontak le, és ezt az összeget a színház építési

munkálataira különítették el. A helyiek önkéntes munkájukkal is hozzájárultak az ingatlan fel-emeléséhez. Magdi néni szavával élve, ebben a színházban mindenkinek van egy téglája.

Magdi néni igen korán, 15 évesen került a munka frontjára, de nagyon szép emlékek fűzik ehhez az időszakhoz. Fiatal lányként néptáncsoportba járt. A kórháznál dolgozó lányok és a banknál dolgozó fiúk alkották a csoportot, akik magyar, román és orosz táncokat is előadtak egy-egy nagyobb ünnepség alkalmával, természetesen az adott nép viseletét magukra öltve.

A színház megnyitása előtt az emberek az egykori munkásklub épületében gyűltek össze, ahol számos színjátszó csoportot és színtársulatot láttak vendégül.

A színház épületének átadása új rangra emelte a művészetet a városban. Olyan színész hírességek léptek fel rendszeresen, mint Papp Magda vagy Vitályos

Ildikó, és a siker sem maradt el soha. Szinte minden alkalommal előre kellett jegyet foglalni, ha az ember el akart jutni egy-egy előadásra. Mindig teltház volt, amely nem is csoda, főként, ha arra gondolunk, hogy akkoriban még nem jelent meg a televízió a háztartásokban. Az emberek szomjazták a kultúrát, és az előadásokon minden rendű és rangú ember jelen volt.

Magdi néni elárnyékolta beszél az örömről, hogy láthatja az egykori színház épületének megújulását, amint azt megmentették a pusztulástól. Mint a hamvaiból újraéledő fénymadár, a hagyományost modernebb stílusra váltó épület őrzi a régi értékeket, a múltat. A jelen pedig most már csak rajtunk áll, főként a fiatalágon, akik reményei szerint élettel töltik majd meg ezt az épületet, visszaadva a régi fényt, amit a színház a közösség felé sugárzott és ma is sugároz.

VÁNYA BLANKA

A székelyhídi vár alagútjai (1.)

Részlet a helyi származású Szegedi Mária tanulmányából

Köztudott, hogy a várakhoz, kastélyokhoz tartoztak földalatti járatok, melyeket általában menekülés céljából építettek. Dolgozatom témája a székelyhídi vár épületének földalatti járatáról szól, azaz annak hiedelméről. Mivel tudományosan még senki nem tudta alátámasztani ennek a járatnak a kilétét, ezért csak szóbeszédre tudok hivatkozni. Dolgozatomban székelyhídi lakosokat kérdeztem a járat létezéséről. Kutatásom az alábbi kérdésekre összpontosított: 1. Létezik-e az alagút? 2. Milyen célt szolgált a földalatti járat? 3. Milyen hosszú a járat?

Módszertani megközelítéseim művelődéstörténeti megfigyelésen és szóbeszédre alapszik. Konceptualizálásaim a fogalmak és a változók szerint különülnek el. Empirikus módszereim a megfigyelés és az interjúztatás volt. Analitikus módszereim közé Nánási Zoltán *Székelyhíd történeti monográfiája*, illetve Sütő Éva *Érmellék, szerelem* című könyve és dr. Szabó József *Ismeretlen Érmellék* című munkája sorolható.

Szél fuvatlan nem indul

A legfontosabb alapkérdés számomra leginkább az volt, jogosult-e egy ilyen irányú kutatás? A váradi vár régészeti feltárását irányító Mihálka Nándor elmondása szerint „15 év kutatás alatt egyetlen a váradi várból kiágazó alagutat, menekülési útvonalat sem találtunk vagy tártunk fel. Azt nem állítom, hogy ezek az építmények nem léteznek, hiszen szél fuvatlan nem indul alapon, mi is többektől hallottunk az alagutakról Székelyhídtől Szalontáig, de nyomát eddig nem leltük. A falusiak persze egy régi, beomlott pincében is alagutat látnak, de bemászni ugye nem mernek, mert elfogyhat a levegő. Létezését nem tagadom, mert a középkorban is gyakran használtak alternatív közlekedési útvonalakat, lásd Eger példáját, de ebben az esetben egy komoly dombról beszélünk, ahova lehetett alagutat építeni, míg a mi váraink többsége a mocsárba épült, ahol elég magasan van a talajvíz. Szalárdon is határozottan állítják, hogy létezik az alagút a templomból Adorján várba, de még senki nem ment végig rajta.”

Kormányos László Székelyhídon oktató történelmetanár kérdésemre ezt válaszolta: „Soha nem találkoztam sem a középkor, sem pedig a török kor kapcsán konkrét információval, ami bizonyító erejű lehetne. Hallottam én is, de kétkeltem, hogy igaz lenne,

hiszen ez 42–45 km hosszúságú alagút lenne.”

Az Értől a Berettyóig

A kérdés tehát valójában nyitott, és mindenképpen közérdeklődésre tarthat számot. Annál is inkább mivel Székelyhíd, a középkori, kora-újkorai magyar történelem fontos központja volt. A mai település az Érmellék egyik települése Románia északnyugati részén. Az Ér az Érmelléki-hegységben ered Szilágy megyében. A folyó völgye a Partium északnyugati részén, a Szilágyságban található. Keleten az Érmelléki-dombvidék határolja és képez átmenetet a Réz-hegység nyúlványai felé, míg nyugati határát a Nyírség homokbuckái és a Nagy-Sárrét alkotják. Vízügytől 15–50 km széles. Szövevényes hálózata a XIX. században még inkább egy hatalmas mocsárra hasonlított, de vízrendszerének szabályozása során a folyót sok helyen mesterséges mederbe terelték, ahol csak kevés víz folyik, s emiatt a mocsár kiszáradt. Az Ér neve Anonymus *Gesta Hungarorum* című munkájában bukkan fel, melynek keletkezését a kutatók az 1196–1220 közötti évekre teszik.

Az Ér északon, Szalacsonál jön be Biharba, s innen jut el a magyarországi Pocsajnál a Berettyóba. Az Ér megnevezése a XIII. századtól ismert. Anonymusnak, III. Béla magyar király névtelen jegyzőjének Gestájában olvashatjuk: „Tétey pedig meg a fia, Horka, a Nyír részeken átlóval, nagy számú népet hódított meg a Nyír erdeitől egészen az Omsó-érig.” Az Omsó-ér a nagyon ingadozó Ér mederre utal, ahonnan az Érmellék a nevéet kapta.

A település az Ér vízfolyásainak átkelőhelye volt, ahol több irányba haladó fontos kereskedelmi utak kereszteződtek, ezért vámhíd jelentőséggel bírt, ahol az áthaladó kereskedőknek vámot kellett fizetniük: „Innen származik Székelyhíd neve: híd = »hiduá« alán-kabar eredetű szó, »átkelőhely«, vagyis a székelyek hídja” – olvashatjuk Nánási Zoltánnál.

Első ismert birtokosa a Gutkeled nemzetségből származó Dorog fia, Péter volt, az ő idejében nyert a település vámszedési jogot is. 1402-ben az albisi Zólyomi család tagjai szerezték meg a települést, s várossá fejlesztették. 1417-ben a Zólyomiak Zsigmond királytól országos vásárjogot nyertek Székelyhídnak, majd a hetivásár tartására is jogot szereztek.

(folytatás a következő lapszámunkban)

A szerző jelenleg a Partiumi Keresztény Egyetem magyar szakos hallgatója. A tanulmány dr. Balázs Géza nyelvész, néprajzkutató, egyetemi tanár vezetésével jött létre, a publikáció szintén az ő közreműködésével valósult meg.

A cikk 2020-ban megjelent a Magyar Nyelv és Kultúra Nemzetközi Társasága (Anyanyelvi Konferencia) elektronikus felületén: https://mnyknt.hu/2020/07/05/szekelyhid-vara-es-annak-alagutjai/?fbclid=IwAR3tv1ebm6ZByUtois9K33y-FxKNic0NRSXkmsaZSOgPZU0bpbvbn_wMlqY

Bibliográfia:

Dr. Szabó József: *Ismeretlen Érmellék*. Varadinum Script Kiadó, Nagyvárad, 2018.

Nánási Zoltán: *Székelyhíd történeti monográfiája*. Kiadja az Érmellék Egyesület, Székelyhíd, 2003.

Sütő Éva: *Érmellék, szerelem*. Varadinum Script Kiadó, Nagyvárad, 2013.

Könyöki József: *Középkori várak: különös tekintettel Magyarországra*. MTA, Budapest, 1905. <https://mek.oszk.hu/11800/11899/11899.pdf>

Ön is az ingyenesen terjesztett *ÉR hangja* havilap rendszeres olvasója?

Esetleg az *ÉR Tv* nézője vagy a *Rádió ER* hallgatója?

Ha fontosnak, értékesnek tartja munkánkat, támogassa Ön is az ER Hangja Egyesület nonprofit tevékenységét bármilyen összegű felajánlással, hogy továbbra is felkereshessünk és megismerhessünk Önnel érdekes helyeket, személyeket, foglalkozásokat, hogy értékeket menthessünk, hogy a fiatalok látókörét bővíthessük nemzetközi ifjúsági programjainkon keresztül, és hogy segítse mottónkat: tájékoztatás és folyamatosság.

Felajánlását küldje a RO58 CECE BH35 30RO N066 7728-as bankszámlaszámra vagy további tájékoztatásért keresse egyesületünket a www.erhangja.ro honlapon és az erhangja1@gmail.com e-mail-címen! Adni jó!

Sziasztok Pajtikák!

Május első vasárnapja az egyik legszebb ünnepünk: anyák napja. Tudjátok-e, hogy világszerte ünneplik, de nem minden országban ugyanazon a napon? Ti is köszöntések fel ezen a napon anyukátokat, nagymamáitokat, keresztanyuká-

itokat, nevelőteket. Mindegyikük örömmel fogad tőletek egy-egy szál virágot. Tiszteljétek és szeressétek őket az év minden napján. Köszönöm a nevükben is a sok rajzot és a verseket!

KÓPÉ

KÓPÉ ÜZENETE: az oldalon a hozzám beküldött gyerekrajzoknak csak egy válogatását láthatjátok, az összes beküldött alkotásokat hiánytalanul megtalálhatjátok az erhangja.ro/havilap honlapon!

SZERETLEK
ANYA

VARGA SZABINA (előkészítő B o.)

Az én anyukám

Az én anyukám a legjobb.
Az én anyukám a legszebb.
Az én anyukám a legkedvesebb
és az aki engem a legjobban

szeret.

DANDÉ JÁZMIN
(II. C osztály)

Drága édes anyukám, köszönöm
hogy felmentél és köszönöm
hogy mellettem vagy. Nagyon szeretlek
köszönöm hogy vagy nekem.

DOMBI NIKI (III. D osztály)

BUDA MÁTÉ ZSOLT (előkészítő B o.)

Édesanyámnak!

Anyák napja alkalmából,
A csillagokat az égből
Is lehoznám Édesanyámnak!

Hiszen Ő volt az, aki
Életet adott nekem e földre.
S Ő igazán megérdemli,
Az igazi szeretetet.

Szívből köszönöm Anya
Az életet és hogy mindig
Itt voltál mellettem!

BOLDOG SOFIA VICTORIA
(III. C SBS osztály)

Kedves édesanyám

Anyák napja van most végre
Sok kis virág nyílik éppen
Anya fogadd el most tőlem
Ezt a csokrot hoztam néked.

Édesanyámból csak egy van,
Úgy mint egy szív, ami dobog.
A szeretet lángja szálljon rád,
Kedves édesanyám.

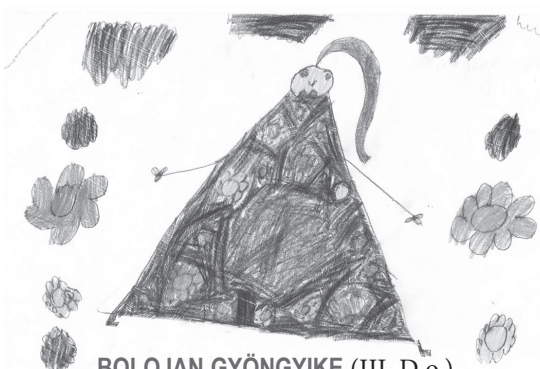
BÉRES ABIGÉL (II. C osztály)

HORVÁTH DENIS (előkészítő D osztály)

KÓPIS DOROTTYA (II. C osztály)

BOLOJAN GYÖNGYIKE (III. D o.)

DOMBI EVELIN (I. E osztály)

FITA MÁRIA DENISZA (előkészítő B o.)

DEÁK BIANKA LILI (előkészítő B osztály)

BERECZKI ZSELYKE (II. C osztály)

BÉRES ABIGÉL (II. C osztály)

RÉZMŰVES ETELKA (III. D osztály)

Irodalomhoz kötődő események a könyvtárból

Az irodalommal kapcsolatos eseményekkel is igyekszik megmozgítani a lakosságot és felkelteni az érdeklődők figyelmét városunk könyvtárosa, a találékony Guba-Kerekes Zsuzsa.

Tizenkét darab könyv kereste új gazdáját a **könyvelhagyó napon**, március 25-én, melyeket megtalálójuk hazavihetett és megtarthattott. Természetesen volt egy kis segítség is olyan képek formájában, amelyeket a könyvtáros tett közé a Facebookon. Ezek alapján a könyvek könnyedén és gyorsan találhattak új tulajdonosra.

A könyvelhagyó nap lényege, hogy a könyvszeretők egy-egy kedves könyvüket a talált könyvek ellenében elhagyják, hogy azokat más is megtalálhassa, elolvashassa, és később szintén elveszíthesse. Bízunk benne, hogy jövőre már ez is megvalósulhat, hiszen az esemény már idén is nagy sikernek örvendett. A járvány miatt a kezdeményezés sajnos egyszerűsített formában, a járványvédelmi szabályoknak megfelelően, alapos fertőtlenítés és becsomagolás mellett zajlott.

A könyvelhagyó nap története Magyarországon 2008-tól íródik, de eredetileg az Amerikai Egyesült Államokból indult BookCrossing elnevezésű könyvelvesztő mozgalom ötletével kezdődött még 2001-ben.

A színház épülete előtt, a városi parkban és egyéb helyszíneken vártak az otthagott könyvek új gazdáira

*

Április 11-én, a **magyar költészet napja** alkalmából három Tar Károly-verseskötetet talált magának

gazdát sorsolás útján. A sorsoláson azok vehettek részt, akik a könyvtáros Facebook-bejegyzéséhez hozzászólás formájában megírták

Online térben is hat a vers

A magyar líra előtt tisztelgünk április 11-én (József Attila költő születésnapján) Magyarországon és a határon túli magyarság körében is irodalmi előadóestekkel, könyvbemutatókkal, költőtálalkozókkal és versenyekkel. Az ünnep történetébe második éve már beleszótt magát a kizárólag online térben való megünneplés. A vers azonban így is hat, hallgassunk verseket online térben, majd vigyük ezt át saját életünkbe. Mondjuk el, amikre még emlékszünk gyermekkorunkból, tanítsunk gyermekeinknek minél több verset, melyek ritmusukkal érzelmi, hangulati hatásukkal érték közvetítő szerepükkel lelki feltöltődést adnak.

A költészet nem csak az általános műveltséghez tartozik hozzá, meghatározó szerepe van az érzelmi élet, a kreativitás, az esztétikai érzék fejlesztésében, ugyanakkor az emberi és társadalmi problémák megértésében, átélésében, a saját és mások kultúrájának megismerésében és tisztelésében.

„Ha féltem is, a helyemet megálltam – / születtem, elvegyültem és kiváltam” – írja a magyar költészet egyik legkiemelkedőbb alakja, József Attila. Alakja nem csak költői nagysága, születésnapja révén is összefonódik az egész magyar költészettel.

Jorge Luis Borges argentin költő, elbeszélő, esszéíró verset írt az első magyar költőhöz:

„Éjszakák s tengerek állnak közöttünk,
a századok nagy változásai,
és fajták, éghajlatok, birodalmak,
de valami megfoghatatlanul
összeköt, a szavak titkos szerelme,” (Borges: Az első magyar költőhöz, Somlyó György fordítása)

JAGOS HELÉN

kedvenc versük címét és szerzőjét – utólag is gratulálunk a nyerteseknek.

*

Akik kíváncsiak, hogy mely könyvek népszerűek a székelyhídi és a környékbeli települések olvasóinak körében, azok mindenképp vessenek pillantást Guba-Kerekes Zsuzsa által havonta közzétett Top

10-es könyvlistákra, hiszen a válogatás mindig az olvasók visszajelzése alapján készül – tegyenek bátran egy próbát. Érdemes figyelni még a könyvtár blogját (<http://bibliotecasacueni.blogspot.com>), hogy ne maradjanak le semmilyen eseményről, és természetesen: olvassanak, mikor tehetik.

SZYÁRTÓ JÓZSEF LÁSZLÓ

Fotópályázatot hirdet a műemlékvédelmi világnap alkalmából a városi könyvtár!

A résztvevők legfeljebb három fotóval nevezhetnek **legkésőbb május 18-ig**, betartva a következő technikai kritériumokat: A3-as méret (420×297 vagy 297×420 mm), 300 dpi (képpont/hüvelyk) felbontás. Az alkotásokat a biblioteca.sacueni@gmail.com e-mail-címre várják.

Háromtagú zsűri fogja kiválasztani azt a tíz munkát, amely az új színház falait fogja ékesíteni, időszakos kiállítás formájában. A zsűri tagjai Árus Tünde képzőművész és rajztanár, Medve Ferenc operatőr és fotográfus, illetve Guba-Kerekes Zsuzsa reklámgrafikus és könyvtáros.

Irodalmi rovatunkban Szyártó József László verseit olvashatják.

Hálós gondok

Őszintén bevallom ózdkodom a póktól,
Próbáltam udvarias lenni vele olykor.
Kalapot emeltem, kezemet nyújtottam,
Ő még a lábát sem, pedig neki nyolc van.

Gondoltam veszek neki négy pár új lábbelit,
Lehet a mostani szorításba folytja lépteit,
És biztos alacsony nála a fájdalomküszöb
Azért ingerült, és emiatt csak ott nyöszög.

Odakészítettem tehát a hálója szélébe,
Megnézte majd hirtelen az összeset szétépte.
– Töled nem kell semmi! rám nézve ezt mondta,
Majd fogott egy legyet, és az arcomba dobta.

Körforgás

Mindössze pár percet kérnék én,
Ott az a megkopott pad, a kilitás
Szép lehet ott fent a hegy tetején.
Letelepednék oda megőrizni emléket,
Magamba nézni, átgondolni az idáig
Megtett utat és annak a legvégét.
Most más teendők fognak várni,
Egy nagyobb hatalmat a megélt
Tapasztalatok érzésével táplálni.

Kérdeztem mi az oka, hogy ilyen rémes,
– Tudod te azt jól, te vagy a vétkes.
Te bumfordi szétduúlad az én régi hazamat,
És most várod, hogy veressem meg a hátadat?

Azt mondta, megbékül, ha szövök neki egy újat,
De nem ám egy rozogát, amit a szél elfújhat,
Hanem akkor egy praktikust, ami kevésbé eldugott
És majd magával ragadó lesz az édeskés légy ott.

Így aztán hátat fordított nekem, és beült a sarokba.
Rám sem néz egyik szemével sem azóta,
Hiába szólítottam vagy integettem feléje,
Inkább egy hálósapkát húzott a fejére.

Mindössze pár percet kérnék én,
Itt a völgy aljában még kellemes
És nyugodt, mint minden a lelegején
De ha elindulok akkor mi lesz odakint?
Mi vár rám? Félelmetes lesz-e vagy
Nyugtató majd az ölelés ha megérint?
Még nem látni mivé válik a jellem,
Mit adhatok én, és mit ad a világ majd
Nekem – és azt vajon megérdemlem?
De ha nem próbálom meg, csak a bánat,
Mi terjedni fog a lélek rekeszeiben
És akkor nem láthatom, ami rám várhat.

„Sok szép emlék köt Székelyhídhoz”

Beszélgetés Dérer Ferenc újságíróval, városunk egykori polgármesterével

Dérer Ferenc 2018-as nyugdíjba vonulásakor azt mondta, ő tulajdonképpen boldog ember, hiszen majdnem mindent sikerült megvalósítania egykori álmából, örül és boldog annak ellenére is, hogy voltak ugyan nehéz időszakok az életében, de azok, akik szeretik mindig ott voltak a közelében, bátorították, erőt adtak számára a folytatáshoz.

– Sok mindenben kipróbáltad magad, hiszen voltál pedagógus, polgármester, újságíró, szerkesztő. Arra kérnélek, hogy foglalj össze változatos pályád fontosabb állomásait.

– Az érettségi után kaptam meg életem első komolyabb munkahelyét. Egy pedagógiai állás volt az érmihályfalvi mezőgazdasági szakiskolában, ahol 1963-tól egészen 1972-ig dolgoztam. A pedagógiai munka mellett tanárként is tevékenykedtem, testnevelést és politikai gazdaságtant oktattam. Eközben 1964-1966 között sorkatonai szolgálatomat is letöltöttem. A katonaság után folytattam a nevelői munkát az iskolában. 1972 októberében Érkörtvélyes község polgármestere lettem, ahol két évet töltöttem. 1974 és 1978 között a bukaresti egyetem nappali tagozatán politológiai tanulmányokat folytattam. Az egyetem befejezését követően, 1979-ben lettem Székelyhíd község polgármestere, ezt a tisztséget 1984-ig töltöttem be. Majd 1988-ig a megyénél dolgoztam, 1988. július elsejétől lettem a *Fáklya* napilap főszerkesztője egészen 1990-ig. Ekkor a napilap megváltoztatta a nevét és 1990. január 4-től *Bihari Napló* néven jelent meg. Én voltam a lap első főszerkesztője, majd mint szerkesztő, főszerkesztő-helyettes 2018-ig dolgoztam az újságnál, amikor is nyugdíjba vonultam. Azóta – de már korábban is – a *Biharország* havilapban publikáltam írásokat, főleg riportokat, interjúkat, de más műfajokban is közöltem írásokat. Jelenleg a *Várad* folyóiratban jelennek meg cikkeim. Ebben az időszakban mintegy négy évet riporterként is dolgoztam a *Partium Rádió*nál, ezt a munkát nagyon kedveltem, a műsor elnevezése *Bihari arcok, Biharország* volt, amelyet élő adásban közvetítettek.

– Ha végigtekintünk gazdag életpályádon, mi az, amit kiemelnél ezekből az évtizedekből, hiszen gondolom bőven van miből válogatni?

– Nagyon kedveltem a tanügyben dolgozni, soha nem felejttem el azokat az éveket, nagyon szerettem a diákjaimat, úgy érzem ők is engem. Ehhez nagyban hozzájárult, hogy képesítés nélküli testnevelő sporttanárként és nevelőként sokat tartózkodtam a diákok körében, rengeteg kulturális és sporttevékenységet szerveztem, amely vonzotta a diákokat. Felejthetetlen öt év volt a székelyhídi időszak, életem talán legszebb éveit töltöttem el itt, egy olyan településen, amelyre mindig a legnagyobb szeretettel gondolok. A legtöbbet, mintegy harminc évet a sajtóban dolgoztam. Ez meghatározó szerepet játszott az életemben. Számítalan oldalas falurportot írtam, de az újságírás minden műfajában kipróbáltam magam. A vidéki emberek mindennapjait mutattam meg olvasóknak, nagyon kedvelem a bihari falvakban élő embereket. Nem nagyon van olyan Bihar megyei falu, ahol magyarok is élnek, és én ne jártam volna ott.

– Székelyhídon mintegy öt évig voltál polgármester. Milyen tapasztalatokat szereztél ebben az időszakban? Mire emlékszel vissza szívesen ezekből az évekből?

Dérer Ferenc négy évig készített műsorokat a Partium Rádióban

– 1979–1984 között voltam Székelyhíd – akkor még község – polgármestere, amelyhez ugyanúgy mint ma, öt falu tartozott: Érolaszi, Érköbölkút, Hegyközszentmiklós, Csokaly és Nagykágya. Összesen több mint 14 ezer lakos élt akkor a községben. Már a beiktatásomon elhangzott, szükség van arra, hogy a településen új munkahelyek létesüljenek, mivel nagyon sok fiatal nem talált munkát, ezért kénytelenek voltak Nagyváradra ingáznia. Akkor az is elhangzott: az utcák állapota elhanyagolt, hogy vannak olyan negyedek, ahol nincsenek köves utak, de még rendes járda sem. Számomra ezek szép évek voltak, ebben az időszakban sokat fejlődött az érmelléki nagyközség. Természetesen ez az én véleményem. Ebben az időszakban, amíg polgármester voltam, két új gyár is épült: a bútorgyár és a vasgyárnak ismert létesítmény. Ugyanakkor az egykori elhagyott Állami Mezőgazdasági Iskola épületében egy cipőgyárat alapítottunk, több mint 400 új munkahellyel. Ami a bútorgyár építését illeti, sok nehézséggel járt. Ahogy lehetett, mi is támogattuk a kivitelezőt, úgyhogy a gyárat, ha nem tévedek 1981-ben adtuk át. Több száz embernek biztosítottak munkát. A váradi bútorgyár igazgatója és jómagam vágtuk el az avatószalagot. A vasgyárat a váradi Gép- és Cserealkatrészgyártó Vállalat (IMPS) építette, a közvetlen beruházással a margittai részleg foglalkozott, a beruházás költségeit fedezték. A munkálatokat azonban a községben kialakított csoport végezte, néhány száz ember vett részt a kivitelezésben. Ezek voltak azok a beruházások, amelyek új munkahelyeket teremtettek. A papucsgyárat – így maradt meg a köztudatban – egy margittai gyár, a Bihoreanul segítségével valósítottuk meg.

Dérer Ferenc feleségével, Liliannával, és a három unokája közül kettővel, Emmával és Alice-szal

– Mi az, amit polgármesterként sikerült elérned Székelyhídon?

– Nagy hangsúlyt fektettem a községi úthálózat rendbetételére, még a mandátumom elején gyalog bejártam a nagyközség minden utcáját, hogy meggyőződjek róla, mi is a teendő. Volt olyan negyed, a Házhelynek ismert rész, ahol egyáltalán nem volt köves út, azonban néhány év alatt ezen sikerült változtatni. Nagyon fontosnak tartottam a lakossággal való közvetlen kapcsolatot, nem tartottam külön fogadóórát, aki velem akart találkozni, annak az irodám ajtaja mindig nyitva állt. Sokan éltek is ezzel a lehetőséggel, így jobban belelátam a község gondjaiba.

– Mi az, amire igazán büszke vagy a székelyhídi évekből?

– Az egyik nap – ez még tisztségem elfoglalása után történt – kora reggel Nagyváradra kellett menjek, az autóban ülve arra lettem figyelmes, hogy a községközponttól néhány méterre található piac környékén nagyon sok ember gyűlt össze. Szóltam a sofőrnek, álljon meg, hogy érdeklődjek arról, mi történik ott. Amikor megkérdeztem az embereket, miért vannak itt ilyen sokan, felháborodva mondták, hogy kenyérért állnak sorba. A településen csak két helyen árultak kenyeret, és ha nem vették meg idejében, akkor a család e nélkül maradt volna. Meglepődtem, hogy az ott állók közül senki sem ismert, nem tudták, ki vagyok. Másnap megbeszéltem a fogyasztási szövetkezet elnökével, hogy biztosítsanak egy autót, ami alkalmas kenyérszállításra, és ezután minden munkahelyre (gyárakhoz, iskolákhoz, intézményekhez, mezőgazdasági részlegekhez stb.) vigyék ki a kenyeret. Ez így is történt, egy hónap alatt beindult a rendszer, a hír bejárta a megyét. Ekkor mondták rólam: „A legemberibb polgármester Bihar megyében”, ez románul is elterjedt, „cel mai omenos primar din județul Bihor”. Ugyancsak a szövetkezeti elnökkel tárgyalva egy élelmiszerlerakatot alakítottunk ki azok számára, akik nagyobb családi eseményre készültek, mint például lakodalmu vagy keresztelés, onnan biztosítottuk a szükséges élelmiszert. Fontosnak tartom, hogy saját erőnkől sikerült leaszfaltozni az Állomás utcát, és összekötni aszfaltos úttal a községhez tartozó falvakat.

– Akkoriban az egyházi beruházásokat tudták-e egyáltalán támogatni?

– Abban az időben az egyház nem kapott támogatást a községi néptanács-tól. Egy nap az akkori református lelkipásztor, Gavrucza Tibor keresett meg – akihez már abban az időben szoros barátság fűzött –, segítsék abban, hogy megépítsék az egyházközségi parókia

épületét. Minden dokumentáció megvolt, de nem adták meg az építkezési engedélyt. Elkértem tőle az anyagokat és személyesen mentem a Bihar Megyei Néptanács alelnökéhez, bemutatva a terveket, amit elfogadott és aláírt, így épülhetett fel a gyönyörű református parókia. Két esetet említek még. 1936–1938 között egy ortodox templom épült a községközpontban, amit a kevés ortodox hívó nem tudott befejezni saját erőből. 1982-ben megkértem a görögkeleti Juhos nevű lelkészt, hogy próbálják meg befejezni a templomi munkálatokat. Erre azt mondta, ha a polgármesteri hivatal segíteni tud abban, hogy kapjanak kiutalást cementre és mészre állami áron, akkor ő bejárja a moldvai kolostorokat és pénzt próbál szerezni a költségek fedezésére. Ez összejött, és 1983-ban a templom elkészült, sőt betonkerítés is épült körülötte. Egy másik kellemes emlék, hogy az építőipari vállalatok segítségével sikerült felújítani a Stubenberg-kastély téglakerítését. Ennek olyan nagy visszhangja volt, hogy a Bécsben élő grófi család tagjai levélben köszönték ezt meg. Ezt úgy fejezték be: „Imába foglaltuk a nevé, kedves Dérer Ferenc úr.”

Az egykori előljáró néhány éve életműdíjban részesült a magyar kultúra napja alkalmából

– Azóta milyen kapcsolataid vannak az itteniakkal?

– Sok székelyhídi családdal ma is közvetlen kapcsolatban vagyok, sajnos az évek folyamán a legjobb barátaim közül többen is elhunytak. Ha találkozom az idősebb nemzedék tagjaival, akkor hosszasan elbeszélgetünk, volt már olyan eset, amikor egy fiatal fiú azt mondta: „Édesapám említette Önről, hogy abban az időben, amikor polgármester volt, sokat tett a közösségért.”

– Mint tősgyökeres érmelléki ember, hogyan viszonyulsz ehhez a térséghez?

– Szeretem az Érmelléket, minden településen úgy érzem magam, mintha otthon lennék. Szeretem látni a fejlődésüket, hogy minden településen kiépültek a vezetékes ivóvízhálózatok, hogy a legtöbb helyen aszfaltos úton tudunk közlekedni. Nagy eredménynek tartom, hogy sok településen működnek aktív kulturális csoportok, mint például néptánc, modern tánc, színjátszó csoport stb. Úgy értékelem, hogy ennek a tájegységnek van jövője.

– Dolgozol most valamin? Melyek a jövőbeli terveid?

– Nemrég jelent meg *Bihari naplók* című, 400 oldalas riportkötet, most a kötet szerkesztőjével azon szorgoskodunk, hogy összeállítsuk a második és talán a harmadik kötetet, hiszen anyagom van bőven. Közben írom az élettörténetemet, mely lassan halad, de jövőre befejezem. Van még egy munkám, ugyanígy egy közismert személyiség megkért, hogy írjam meg az élettörténetét. Ez a kötet még ebben az évben elkészül.